

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Komparace produktů pojištění domácnosti a výběr optimálního produktu
Comparison of the Household Insurance Products and Selection of the Optimal Product

Student: Gabriela Štverková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Borovcová, Ph.D.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání bakalářské práce

Student: **Gabriela Štverková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: Komparace produktů pojištění domácnosti a výběr optimálního produktu
Comparison of the Household Insurance Products and Selection of the Optimal Product

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika pojištění domácnosti
3. Analýza produktů pojištění domácnosti u vybraných pojistitelů
4. Výběr optimálního produktu pojištění domácnosti pro konkrétní subjekt
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.

DAŇHEL, Jaroslav a kol. *Pojistná teorie*. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 338 s. ISBN 80-86946-00-2.

FOTR, Jiří, Lenka ŠVECOVÁ a kol. *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*. 2. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 474 s. ISBN 978-80-86929-59-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Borovcová, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 09.05.2014

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 30.4.2014

Gabriela Štverková
Gabriela Štverková

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Martině Borovcové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné rady a čas, který mi při zpracování bakalářské práce věnovala.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Charakteristika pojištění domácnosti	6
2.1	Charakteristika pojišťovnictví a pojištění	6
2.2	Terminologie v pojišťovnictví	6
2.3	Klasifikace pojištění	8
2.3.1	Pojištění sociální a komerční.....	8
2.3.1.1	Pojištění sociální	8
2.3.1.2	Pojištění komerční	8
2.3.2	Další možnosti klasifikace pojištění.....	9
2.3.3	Neživotní pojištění	10
2.3.3.1	Neživotní pojištění osob	11
2.3.3.2	Pojištění finančních ztrát a záruk.....	11
2.3.3.3	Pojištění odpovědnosti za škody	11
2.3.3.4	Pojištění právní ochrany	12
2.3.3.5	Pojištění majetku.....	12
2.4	Pojištění domácnosti	15
2.5	Metody vícekritériálního rozhodování	17
2.5.1	Metody stanovení vah kritérií	18
2.5.1.1	Metody přímého stanovení vah kritérií.....	18
2.5.1.2	Metoda postupného rozvrhu vah.....	19
2.5.1.3	Stanovení vah kompenzační metodou	20
2.5.1.4	Metody stanovení vah kritérií založené na párovém srovnávání.....	20
2.5.2	Metody vícekritériálního hodnocení variant	23
2.5.2.1	Metoda váženého pořadí	24
2.5.2.2	Metoda analytického hierarchického procesu.....	24
3	Analýza produktů pojištění domácnosti u vybraných pojistitelů	26
3.1	Pojistný trh s pojištěním domácnosti v České republice.....	26
3.2	Charakteristika vybraných pojišťoven a pojistných produktů	27
3.2.1	Česká pojišťovna a.s.....	27
3.2.2	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance group	30
3.2.3	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	32
3.2.4	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	34
3.2.5	Allianz pojišťovna, a.s.....	36
4	Výběr optimálního produktu pojištění domácnosti pro konkrétní subjekt.....	38
4.1	Charakteristika subjektu	38

4.2	Zvolené varianty a kritéria pro komparaci	38
4.3	Aplikace metod pro stanovení vah kritérií	40
4.3.1	Metoda párového srovnávání	40
4.3.2	Saatyho metoda stanovení vah	40
4.4	Aplikace metod pro vícekritériální hodnocení variant	41
4.4.1	Metoda váženého pořadí	41
4.4.2	Metoda analytického hierarchického procesu	42
4.5	Optimální produkt pojištění domácnosti pro daný subjekt	45
5	Závěr.....	46
	Seznam literatury.....	47
	Seznam zkratek	49
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	

1 Úvod

Během života mohou nastat neočekávané události, jako je povodeň, vichřice, požár a jiné, které zasáhnou a poškodí majetek v domácnostech lidí. Není poté jednoduché vzniklé škody nahradit. Největším problémem bývá nedostatek finančních prostředků na nečekané výdaje, a proto je vhodnější domácnost pojistit, hradit menší částku pravidelně a mít jistotu, že bude v případě potřeby vzniklá škoda uhrazena. Je na každém, jaký konkrétní produkt si v rámci svých možností a požadavků zvolí. Na výběr je z široké škály pojišťoven, které zpravidla nabízejí několik variant pojištění a dalších možností připojištění.

Cílem bakalářské práce je výběr optimálního produktu pojištění domácnosti pro zvolený subjekt.

Práce je rozdělena, mimo úvodu a závěru, do tří částí. V první, teoretické, části je popsána obecná charakteristika pojišťovnictví a základních pojmů souvisejících s pojišťovnictvím. Poté je uveden popis pojištění a jeho klasifikace se zaměřením na neživotní pojištění a specifikaci pojištění domácnosti. V závěru první části jsou popsány metody vícekriteriálního rozhodování. V první řadě jsou uvedeny metody stanovení vah kritérií (metody přímého stanovení vah, metoda postupného rozvrhu dat, kompenzační metoda a metody stanovení vah kritérií založené na párovém srovnávání) a následně metody vícekriteriálního hodnocení variant se zacílením na metody použité k výběru optima, a to metoda váženého pořadí a metoda analytického hierarchického procesu.

Druhá část práce je zaměřena na popis vybraných pojistitelů a jejich produktů. Zprvu je uveden stručný přehled o pojistném trhu s pojištěním domácnosti v České republice a poté specifikace vybraných pojistitelů a jejich produktů.

Ve třetí části, a to praktické, je charakterizován vybraný subjekt, jeho požadavky a kritéria pro výběr pojištění. Následně je provedena komparace zvolených produktů a na konci je vybrán optimální produkt.

2 Charakteristika pojištění domácnosti

V této kapitole je obsažena charakteristika pojišťovnictví, pojištění a s ním souvisejících základních termínů, dále klasifikace pojištění, popis pojištění domácnosti a následně jsou zde uvedeny a popsány metody vícekritériálního rozhodování. Při zpracování textu byly informace čerpány z publikací Brožová, Houška, Šubrt (2003), Daňhel a kol. (2006), Ducháčková (2009), Fotr a kol. (2010), Šubrt a kol. (2011) a ze zákonů č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví a č. 38/2004 Sb. o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí.

2.1 Charakteristika pojišťovnictví a pojištění

Pojišťovnictví je specifické odvětví ekonomiky, jehož předmětem činnosti je pojišťovací, zajišťovací a zprostředkovatelská činnost v oblasti komerčního pojištění, dále kalkulace pojistného, řízení a regulace pojišťoven, tvorba technických rezerv a další činnosti s pojištěním související. Tyto činnosti jsou realizovány pojišťovnami, zajišťovnami, bankami, penzijními fondy, Českou národní banku a Českou asociací pojišťoven.

Pojištění finančně eliminuje dopad negativních nahodilých událostí, které by si ekonomický subjekt v případě, kdy by nevyužil pojištění, musel krýt z vlastních zdrojů. Z finančního hlediska pojištění představuje tvorbu, rozdělování a užití pojistného fondu k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů. Patří mezi finanční služby, jejichž předmětem je za úplatu zajistit pojistnou ochranu. Pojišťovna je povinna v případě uskutečnění přesně definované nahodilé události, označené v pojistné smlouvě, vyplatit pojistné plnění. Pojištění má obvykle dlouhodobý charakter a typické je placení za tuto službu předem.

2.2 Terminologie v pojišťovnictví

V rámci pojišťovnictví a pojištění je možno setkat se s níže uvedenými pojmy, které jsou v textu kapitoly vysvětleny.

Pojistitel neboli pojišťovna je právnická osoba, které bylo Českou národní bankou uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti. **Pojistník** je osoba, která uzavřela s pojišťovnou pojistnou smlouvu a je povinna za pojistnou ochranu platit pojistné podle podmínek uvedených v této smlouvě. **Pojištěný** je osoba, na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost za škodu nebo jiné hodnoty pojistného zájmu se pojištění vztahuje. Na základě

pojistné smlouvy má právo na pojistné plnění bez ohledu na to, zda smlouvu uzavřela sama nebo toto učinila jiná osoba. **Obmyšlený** je oprávněná osoba, které vzniká právo na vyplacení pojistného plnění v případě úmrtí pojištěného.

Pojistné riziko označuje souhrn rizik, která jsou kryta příslušným pojištěním tak, jak jsou převzata pojišťovnou. Pojistné riziko je vždy vymezeno rámcem pojistného práva.

Pod pojmem **pojistná smlouva** se rozumí dvoustranný právní akt mezi klientem a pojišťovnou, na jehož základě vzniká smluvní pojištění fyzických a právnických osob. Pojistná smlouva má písemnou podobu dle platných právních předpisů, vyjadřuje konkrétní pojistné podmínky a podmínky realizace pojištění a je v ní obvykle uváděn druh pojištění, předmět pojištění, výše pojistného plnění, popřípadě způsob jeho určení, výše inkasovaného pojistného, způsob placení pojistného a jeho splatnost. Existuje několik následujících způsobů uzavření pojistné smlouvy:

- osobně na pobočce pojišťovny,
- prostřednictvím pojišťovacího zprostředkovatele,
- on-line prostřednictvím internetu,
- prostřednictvím dalších prodejních kanálů.

Nedílnou součástí pojistné smlouvy tvoří **pojistné podmínky** obsahující právní úpravu určitého pojistného produktu. Rozlišujeme *všeobecné pojistné podmínky*, které se vztahují k určitému druhu či odvětví pojištění a *zvláštní pojistné podmínky*, které konkretizují všeobecné pojistné podmínky a vztahují se ke konkrétnímu pojištění.

Pojistný produkt je určitý druh pojištění, který se vztahuje na vymezená pojistná nebezpečí nebo na vymezené objekty pojištění.

Pojistné představuje předem zaplacenou úplatu za přenesení negativních finančních důsledků nahodilých událostí z jednotlivých subjektů na pojistitele.

Výraz **pojistné plnění** značí pojišťovnou vyplacené spravedlivé náhrady škod na pojištěném majetku nebo výplatu z úrazového, životního a důchodového pojištění v případě, že dojde k pojistné události. Náhrada škody se poskytuje v peněžní podobě, případně formou věcného či naturálního plnění.

Pojistná doba je doba, na kterou je v pojistné smlouvě sjednáno pojištění. Rozlišujeme dobu neurčitou nebo dobu určitou, s přesně udaným termínem konce platnosti pojistné smlouvy, nebo s pevně stanovenou délkou platnosti pojistné smlouvy. Pojistná doba je dále rozdělena na pojistná období, na která je placeno běžné pojistné.

2.3 Klasifikace pojištění

V subkapitole je uvedeno dělení pojištění z několika hledisek. V první řadě je uvedeno členění na pojištění sociální a komerční, následně si přiblížíme dělení podle druhu krytých pojistných nebezpečí, podle potřeby zabezpečení budoucích závazků z pojištění, dle formy vzniku pojištění, krytí potřeb, trvání pojištění, způsobu placení pojistného, způsobu určení objektu pojištění a v poslední řadě bude uvedeno členění na pojištění životní a neživotní. Pojištění neživotní bude blíže klasifikováno na neživotní pojištění osob, pojištění finančních ztrát a záruk, pojištění odpovědnosti za škody, pojištění právní ochrany a pojištění majetku.

2.3.1 Pojištění sociální a komerční

V subkapitole je popsáno členění pojištění z hlediska způsobu financování. Nejprve je charakterizováno pojištění sociální a následně pojištěním komerční.

2.3.1.1 Pojištění sociální

Sociální pojištění zahrnuje krytí sociálních rizik, a z nich vyplývající potřeby. K potřebám vyplývajícím z realizace sociálních rizik patří:

- potřeby v souvislosti s dlouhodobou pracovní neschopností,
- potřeby v souvislosti s krátkodobou pracovní neschopností,
- potřeby v souvislosti s pracovními úrazy a nemocemi z povolání,
- potřeby zdravotní péče,
- potřeby v souvislosti s nezaměstnaností.

Toto pojištění je povinné, jedná se o zákonné pojištění a jeho rozsah je daný rozhodnutím státu. Typické je stanovení velikosti pojistného pro všechny subjekty stejným způsobem, tedy určitým procentem z příjmů. V rámci sociálního pojištění se rezerva vytváří z příspěvků všech zúčastněných na pojištění, ale pojistné náhrady jsou vypláceny pouze těm zúčastněným, kteří byli postiženi daným sociálním rizikem.

2.3.1.2 Pojištění komerční

Prostřednictvím komerčního pojištění jsou kryty důsledky rizik ekonomických subjektů obvykle v návaznosti na jejich rozhodnutí a potřeby. Jedná se zpravidla o pojištění na dobrovolné bázi a platí zde zásada ekvivalence, což znamená, že velikost příspěvků

zúčastněných subjektů se odvíjí od velikosti rizika. K základním pojmům komerčního pojištění patří pojistný zájem neboli právní vztah pojištěného k pojištěnému majetku.

U pojistného zájmu se rozlišuje stránka objektivní a subjektivní. Objektivní stránka nám udává potřebu předem se ekonomicky zabezpečit před nepříznivými účinky nahodilých událostí. Subjektivní stránkou označujeme potřebu subjektu zajistit si pojistnou ochranu prostřednictvím uzavření pojistné smlouvy.

2.3.2 Další možnosti klasifikace pojištění

V subkapitole jsou uvedeny možnosti členění pojištění podle druhu krytých pojistných nebezpečí, podle potřeby zabezpečení budoucích závazků z pojištění, dle formy vzniku pojištění, krytí potřeb, trvání pojištění, způsobu placení pojistného a způsobu určení objektu pojištění.

Komerční pojištění se dělí podle druhu krytých pojistných nebezpečí na pojištění životní a neživotní. Prostřednictvím **životního pojištění** jsou kryty důsledky rizik životních neboli nebezpečí smrti a dožití, přičemž se v současné době tato dvě rizika v produktech často kombinují. V minulosti bylo hlavním cílem tohoto pojištění pokrytí potřeb finančně závislých osob při úmrtí pojištěného, který byl živitelem rodiny. V dnešní době má větší význam stránka dožití a spořicí složka tohoto pojištění, které vytváří alternativní nástroj kryjící potřeby lidí ve stáří. Životní pojištění je možno považovat jako spořicí a investiční instrument, poněvadž určitým způsobem krytím pojistného nebezpečí úmrtí a dožití vytváří úspory. Dopředu je sjednána pojistná částka, která bude vyplacena v případě smrti pojištěného nebo v případě dožití se sjednaného okamžiku. Z důvodu kombinování těchto dvou rizik existuje několik podob životního pojištění. V životním pojištění jsou zastoupeny produkty pojištění pro případ smrti (dočasné pojištění pro případ úmrtí, časově neomezené pojištění pro případ úmrtí), pojištění pro případ dožití (důchodové pojištění, věnové pojištění), smíšené životní pojištění (kolektivní pojištění, univerzální životní pojištění a životní pojištění spojené s investováním) případně další připojištění k životnímu pojištění. **Neživotní pojištění** je blíže charakterizováno v následující subkapitole.

Dle členění podle potřeby zabezpečení budoucích závazků lze pojištění rozdělit na pojištění **rezervotvorná** a **riziková**. U rezervotvorného pojištění se z přijatého pojistného po odpočtu správních nákladů vytváří rezervy, které jsou navyšovány až do hodnoty pojistné částky, která je základem pro výpočet pojistného plnění. K vyplacení pojistného plnění dochází zpravidla vždy, pouze není dopředu znám přesný okamžik. V rámci rizikového

pojištění platí podmíněná návratnost finančních prostředků daná vznikem pojistné události. Není jisté, zda se pojistná událost uskuteční, proto z přijatého pojistného nejsou tvořeny rezervy, ale pojistné je určeno k výplatě pojistných plnění v daném období pojistitelem.

Z právního hlediska dle formy vzniku pojištění existují pojištění **dobrovolná**, závislá na rozhodnutí zájemce o pojištění, který má s pojišťovnou uzavřenou pojistnou smlouvu, a pojištění **povinná** dále členěná na zákonná a povinné smluvní. U pojištění *povinně smluvního* je v právním předpise určena povinnost sjednání pojistné smlouvy pro dané subjekty, u *zákonného* pojištění povinnost pojištění pro dané osoby vyplývá ze zákona na základě splnění určité skutečnosti dané legislativní normou. Pojistná smlouva se zde nesjednává.

Podle krytí potřeb se rozlišují pojištění **obnosová** a **škodová**. U pojištění obnosového je stanovena pojistná částka, která udává absolutní výši pojistného plnění. Při pojistné události se vyplácí pojistné plnění ve výši pojistné částky nebo jejím určitým procentem. Není potřeba znát výši reálné škody, závisí pouze na předem pevně stanovené výši pojistné částky. Používá se ke krytí abstraktních potřeb, kdy škoda není přesně vyčíslitelná. U pojištění škodového je pojistné plnění závislé na rozsahu a výši vzniklé reálné škody, jedná se tedy o krytí konkrétní potřeby.

Dle délky trvání se pojištění člení na **krátkodobá** s délkou pojištění do jednoho roku a **dlouhodobá**, uzavřená na dobu delší jednoho roku.

Podle způsobu placení pojistného existuje pojištění za **jednorázové pojistné**, kdy je částka zaplacená na celou dobu trvání pojištění a pojištění za **běžné pojistné**, které znamená, že se platby opakují, takzvaně mají charakter anuity.

Pojištění majetku je možno rozdělit podle způsobu určení objektu na **pojištění věcí individuálně určených**, kdy je v pojistné smlouvě přesně popsána věc, na kterou se pojištění vztahuje, a **pojištění souboru věcí**, kdy musí být přesně dané, které věci soubor tvoří a jakým způsobem bude řešeno vstupování dalších věcí do souboru.

2.3.3 Neživotní pojištění

Na základě neživotního pojištění je zajištěno krytí množství důsledků rizik neživotního charakteru a lze jej členit z několika hledisek, například na pojištění osob, majetku a odpovědnosti. V následujících podkapitolách budou stručně popsány základní oblasti neživotního pojištění, a to neživotní pojištění osob, pojištění finančních ztrát a záruk, pojištění odpovědnosti za škody, pojištění právní ochrany a v poslední řadě se budeme

podrobněji zabývat pojištěním majetku, jelikož do tohoto odvětví spadá i pojištění domácnosti.

2.3.3.1 Neživotní pojištění osob

Do neživotního pojištění osob je možno zařadit například pojištění úrazové nebo soukromé nemocenské pojištění.

Z úrazového pojištění se zpravidla vyplácí pojistné plnění v případě přechodného nebo trvalého poškození zdraví nebo smrti následkem úrazu. Úraz bývá v pojistných podmínkách pojišťoven definován jako neočekávané a náhlé působení zevních sil nebo vlastní tělesné síly nezávisle na vůli pojištěného, ke kterému došlo během trvání soukromého pojištění a kterým bylo pojištěnému způsobeno poškození zdraví nebo smrt.“

Soukromé zdravotní pojištění zajišťuje krytí produktů nadstandardních doplňkových služeb v souvislosti se zdravotní péčí, produktů pro osoby, které nejsou účastníky povinného zdravotního pojištění, a zdravotních rizik v situacích, které nejsou zahrnuty nebo jsou omezeny v povinném zdravotním pojištění.

2.3.3.2 Pojištění finančních ztrát a záruk

Pomocí pojištění finančních ztrát a záruk se řeší důsledky rizik přerušení provozu (šomázní rizika), rizik úvěrových a nesplnění finančního závazku.

Pojištěním pro případ přerušení provozu jsou zpravidla pojištěny následné škody neboli ušlý zisk a marně vynaložené náklady. Objemy následných škod zpravidla výrazně převyšují přímé věcné škody.

Pojištěním úvěru se subjekt snaží zajistit důsledky rizik škod souvisejících s nesplacením úvěru způsobených nesolventností dlužníka, jeho platební nevůlí nebo pro případ, že není možné zaplatit v důsledku vnějších podmínek.

Pojištění cestovních kanceláří pro případ úpadku umožňuje krýt případné škody, které by vznikly ve spojitosti s finančními problémy v hospodaření a jejich negativním dopadem na klienty cestovních kanceláří.

2.3.3.3 Pojištění odpovědnosti za škody

U pojištění odpovědnosti za škody má pojištěná osoba nárok, aby za něj pojišťovna uhradila škodu, kterou způsobil třetí osobě.

Obvykle se třetí osobě odškodňují tyto položky:

- ztráta na výdělků po dobu a pak i po ukončení pracovní neschopnosti,
- ztráta na důchodu,
- bolestné a tzv. ztížení společenského uplatnění,
- náklady na léčení, pohřeb, na výživu pozůstalých,
- věcná škoda,
- jednorázové odškodnění pozůstalých.

Nejznámějším produktem tohoto pojištění je **pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel**, na základě kterého má pojištěný subjekt právo, aby za něj pojišťovna uhradila škodu, kterou způsobil v souvislosti s provozem vozidla.

2.3.3.4 Pojištění právní ochrany

Prostřednictvím pojištění právní ochrany jsou kryty náklady pojištěného spojené s právními úkony a s tím související finanční náklady vynaložené na prosazení právních zájmů pojištěného. V rámci pojistného plnění jsou zpravidla kryty tyto položky:

- soudní výdaje a náklady,
- náklady na svědky a soudní znalce povolane soudem,
- odměny a náklady zvoleného právního zástupce,
- náklady na provedení výkonu rozhodnutí,
- výdaje pojištěného za cesty k soudnímu řízení,
- služby pojišťovny spočívající v objasnění skutečnosti, ověření existence pojistné události, jmenování advokáta, dohled nad průběhem procesu.

2.3.3.5 Pojištění majetku

Pojištěním majetku subjekt kryje důsledky rizik souvisejících se škodami na majetku, neboli několik důsledků rizik způsobujících přímé věcné škody, jako jsou rizika živelní, vodovodní, havarijní, odcizení a vandalství a rizika strojní.

Živelní rizika kryjí škody způsobené živelnými událostmi, jako je například požár, výbuch, blesk, vichřice, povodeň, záplava, krupobití, zemětřesení, pád stromu a stožárů, sesouvání nebo zřícení lavin, tíha sněhu a námrazy, náraz nebo zřícení letícího letadla, jeho části nebo nákladů apod.

U **vodovodních rizik** se jedná o škody způsobené vodou vytékající z vodovodních zařízení, kanalizace a topení.

Rizika havarijní kryjí majetkové škody na dopravních prostředcích a na zboží přepravovaném dopravními prostředky v souvislosti s nárazem nebo střetem příslušného dopravního prostředku.

Rizika odcizení a vandalství mají podobu rizik vzniku škody na majetku způsobené zásahem třetí osoby.

Strojní rizika mají charakter rizik škod souvisejících s poruchou nebo havárií strojního zařízení způsobené chybnou technologií, neodborným zacházením, zkratem elektrického proudu, vadným materiálem a podobně.

Rozsah důsledků rizik krytých tímto pojištěním je různý. Pojištění majetku může kryt jedno riziko, několik rizik nebo všechna rizika související s daným objektem, přičemž je možno do pojistné smlouvy uvést výluky z pojistného krytí (tzv. pojištění All Risks).

Pojistné plnění majetkového pojištění je možno určit různými způsoby, a to na časovou hodnotu, což znamená, že je pojištěnému subjektu vyplacena částka ve výši odpovídající hodnotě pojištěného poškozeného majetku těsně před vznikem škody. Další forma pojistného plnění je u pojištění na novou hodnotu, což znamená, že pojišťovnou vyplacená suma odpovídá ceně opravy, která uvede majetek do původního stavu nebo je vyplaceno pojistné plnění ve výši pořizovací ceny nového předmětu, který umožní obnovu majetku. Případně můžeme použít kombinaci těchto dvou pojištění, takzvanou kombinaci pojištění na hodnotu časovou a hodnotu novou.

Jednotlivé druhy pojištění mohou vzniknout podle pojištěných rizik, případně podle pojištěných majetkových předmětů nebo zájmů. Tři základní skupiny pojistných produktů v rámci pojištění domácnosti nazýváme pojištění majetku obyvatelstva, pojištění průmyslových a podnikatelských rizik a pojištění rizik zemědělských. Poslední dvě skupiny pojištění jsou využívány zejména v rámci podnikatelské sféry.

Příkladem **pojištění podnikatelských a průmyslových rizik** je pojištění *živelní* (kryjící škody na majetku způsobeny živelným rizikem), pojištění *technická* (obsahuje zejména pojištění strojní, montážní, stavební a pojištění elektronických zařízení), pojištění *proti odcizení* (předmětem tohoto pojištění je majetek podnikatelského subjektu pro případ odcizení nebo poškození a zničení majetku, které způsobil pachatel krádeží, vloupáním nebo formou loupežného přepadení) a pojištění *dopravní*, které obsahuje krytí škod způsobených poškozením, zničením nebo ztrátou věci při dopravě.

Pojištění zemědělských rizik tvoří *pojištění plodin* (kryjící rizika majetkových škod na rostlinné produkci) a *pojištění hospodářských zvířat*, které kryje škody související s uhynutím, utracením nebo nutnou porážkou hospodářských zvířat.

U **pojištění majetku obyvatelstva** patří k nejvýznamnějším produktům pojištění domácnosti, které si blíže charakterizujeme v kapitole číslo 2.4. Dále zde patří pojištění budov a havarijní pojištění.

U **pojištění budov** se jedná o pojištění nemovitostí, jako jsou byty a bytové domy, rekreační objekty, objekty ve výstavbě a zejména rodinné domy včetně vedlejších objektů. Pojištěn je také stavební materiál, dočasné objekty nebo zařízení staveniště potřebné k nově zahajované stavbě pojištěné budovy, pokud se nacházejí na pozemku, který je součástí pozemku, na němž je umístěna tato pojištěná budova. Existují různé varianty rozsahu krytí rizik. Základní varianta obsahuje krytí rizika požáru, blesku, výbuchu, vichřice, odcizení a vandalství. Širší varianta zahrnuje navíc pád předmětů, zřícení skal a vodovodní rizika. V poslední řadě existuje nejširší varianta, představována pojištěním All Risks s určitými výlukami. Jak udává Ducháčková (2009, str. 147): „*Velikost pojistného je ovlivněna následujícími faktory:*

- *výši pojistné částky, tj. částky, na kterou je stavba pojištěna, a která bude v případě škody pojišťovnou vyplacena oprávněné osobě,*
- *způsobem sjednání pojištění, tj. zda je pojištění uzavřeno na novou nebo časovou hodnotu,*
- *typem pojištěné stavby – jedná-li se o rodinný dům, bytový dům, byt v bytovém domě, vedlejší objekt, garáž, aj.,*
- *umístěním stavby, které se obvykle rozlišuje podle velikosti obce, v níž se stavba nachází,*
- *rozsahem sjednaného pojistného krytí – tj. šíří rizik, na něž se pojištění vztahuje,*
- *poskytnutými slevami.*“

Prostřednictvím **havarijního pojištění** jsou kryty škody vzniklé na motorových vozidlech všech kategorií, v případě že je řidič neovlivnil, ale také i když je ovlivnil zcela případně částečně. Kryto je pojistné nebezpečí havárie, kolize, živelní pojistná nebezpečí, odcizení, vandalství, šomážní a strojní pojistná nebezpečí a také je zde zahrnuto pojištění asistenčních služeb. Do výluk z pojistného krytí pojišťovny obvykle zařazují nesprávnou obsluhu a údržbu, přirozené opotřebení nebo například řízení vozidla osobou bez řidičského

oprávnění. Velikost pojistného v havarijním pojištění ovlivňují dle České asociace pojišťoven tyto faktory:

- výše pojistné částky,
- způsob zabezpečení,
- značka a typ vozidla,
- kategorie/druh vozidla,
- výše zvolené spoluúčasti,
- stáří vozidla,
- věk řidiče,
- předchozí bezeškodní průběh (bonus či malus).

2.4 Pojištění domácnosti

Pojištění domácnosti je pojištěním souboru movitých věcí, které tvoří zařízení domácnosti a slouží jejímu provozu nebo k uspokojování potřeb členů pojištěné domácnosti. Toto pojištění patří do skupiny komerčních neživotních pojištění a dle klasifikace pojištění uvedeného v subkapitole 2.3.2 spadá navíc do skupiny pojištění rizikových, dobrovolných, škodových, dlouhodobých, pojištění za běžné pojistné a pojištění souboru věcí. Pojištění se vztahuje i na součásti stavby a příslušenství budov (např. obklady stěn a stropů, plovoucí podlaha apod.). Pojištěným místem jsou obytné prostory bytu na uvedené adrese a v některých případech i prostory mimo tento byt, jako např. půda či sklep.

Základní pojištění se dle České asociace pojišťoven vztahuje na škody způsobené těmito událostmi:

- požárem, výbuchem nebo přímým úderem blesku,
- pádem letadla, popř. jeho části nebo nákladu,
- povodní nebo záplavou,
- vichřicí nebo krupobitím,
- sesouváním půdy nebo sněhových lavin,
- pádem stromů, stožárů nebo jiných předmětů,
- tíhou sněhu nebo námrazy,
- zemětřesením,
- vodou vytékající z vodovodního zařízení,
- odcizením věcí krádeží vloupáním nebo loupeží, vandalismem.

Pojistné plnění je možno rozšířit formou připojištění o škody vzniklé například rozbitím skel, způsobené nepřímým bleskem nebo o škody v chladicích zařízeních. Pojišťovny u pojistného plnění uplatňují škálu výluk, nejčastěji škody vyplývající z nedostatečné údržby a z opotřebení, škody způsobené vodou při mytí, sprchování, vyteklou z akvárií nebo střešních okapů a svodů, škody v důsledku válečných událostí či působení jaderné energie, škody na elektrických zařízeních, které vznikly působením elektrického proudu, škody vzniklé vniknutím vody do budovy otevřenými otvory ve střeše atd.

Ve smlouvě si pojistník určuje velikost základní pojistné částky na základě ohodnocení předmětů zahrnutých do souboru zařízení domácnosti. Základní pojistná částka se určuje na základě velikosti plochy bytu (násobeného koeficientem pro úroveň vybavení), na základě zvolené pojistné částky podle odhadu pojištěného nebo případně dle podrobného dotazníku obsahující informace o zařízení a vybavení domácnosti. Předměty neodpovídající standardní výbavě jsou kryty v základním pojištění jen do určité výše. Pojišťovna zpravidla stanoví pro tyto předměty v rámci standardního pojištění domácnosti tzv. dílčí pojistné částky, a to buď absolutní částkou, nebo procentem ze základní pojistné částky. Pokud je krytí v rozsahu základního pojištění menší, než je hodnota těchto předmětů v rámci majetku domácnosti, pojistník má možnost sjednat si doplňkové pojištění, které pokryje tyto předměty nebo do něj lze zahrnout pojistná rizika, které se v základním pojištění nevyskytují.

Pojistné bývá stanoveno na základě následujících faktorů:

- pojistná částka,
- úroveň vybavení domácnosti,
- velikost plochy domácnosti (počítá se s obytnou plochou),
- lokalita, tj. umístění domácnosti (ve větších městech je dražší pojistné než v městech menších nebo na vesnici),
- zvolená spoluúčast či excelentní franšíza (čím větší spoluúčast, tím levnější pojistné),
- zvolená pojistná nebezpečí, respektive úroveň krytí (jen živelné, jen krádež, aj.),
- zabezpečení domácnosti proti vniknutí cizí osoby,
- bezeškodní průběh v minulých letech.

Prakticky každý člověk má svou domácnost, a tudíž se toto pojištění vztahuje téměř na veškeré obyvatelstvo. Každý má ale své rozdílné konkrétní požadavky, které v případě zájmu o uzavření pojištění domácnosti bude upřednostňovat. Na základě těchto kritérií, kterým subjekt přiřadí určitou váhu, je možné pomocí vícekritériálního hodnocení variant vybrat

optimální produkt z široké nabídky pojišťoven, které pojištění domácnosti nabízí v různých formách a nebývá jednoduché vybrat si tu nejvhodnější možnost.

2.5 Metody vícekritériálního rozhodování

Prostřednictvím metod vícekritériálního rozhodování je v rozhodovacím procesu možné vyhodnocení jednotlivých variant na základě posouzení dle vybraných kritérií. Cílem je nalezení nejlepší varianty dle stanovených kritérií, případně vyloučení neefektivních variant, nebo uspořádání množiny variant dle preferencí. Osobu, která má za úkol učinit rozhodnutí, nazýváme rozhodovatelem.

V rozhodovacím procesu se řeší vždy rozhodovací problémy s více variantami řešení. Předpokladem tohoto procesu je tedy existence multikritériálního charakteru rozhodovacích problémů, smíšeného souborů kritérií a vzájemná neslučitelnost těchto kritérií. Rozhodovací proces lze rozdělit na proces volby, kdy jsou posuzovány jednotlivé varianty, a výběr rozhodnutí, kdy je vybrána optimální varianta, která dosahuje ve všech kritériích současně nejlepší možné hodnoty a je určena k realizaci.

Za **varianty** se považují konkrétní rozhodovací možnosti, které jsou hodnoceny podle jednotlivých kritérií, a za přípustné se označují v případě, že je varianta realizovatelná.

Kritérium se označuje za hledisko hodnocení variant. Jednotlivá kritéria musí být nezávislá a pro hodnocení by se mělo stanovit jejich přiměřené množství. Preference kritéria vyjadřuje důležitost tohoto kritéria v porovnání s ostatními kritérii, tzv. jak je které kritérium důležité pro posouzení variant.

Máme-li hodnocení variant podle kritérií kvantifikováno, můžeme údaje seřadit do **kritériální matice** Y obsahující prvek y_{ij} , který vyjadřuje hodnocení i -té varianty podle j -tého kritéria, viz kritériální matice (2.1).

$$Y = \begin{matrix} & \begin{matrix} f_1 & f_2 & \cdots & f_n \end{matrix} \\ \begin{matrix} a_1 \\ a_2 \\ \vdots \\ a_m \end{matrix} & \begin{pmatrix} y_{11} & y_{12} & \cdots & y_{1n} \\ y_{21} & y_{22} & \cdots & y_{2n} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ y_{m1} & y_{m2} & \cdots & y_{mn} \end{pmatrix} \end{matrix} \quad (2.1)$$

Jak tvrdí Fotr, Švecová a kol., (2006, str. 175): „Základní předností metod vícekritériálního hodnocení variant je, že:

- umožňují rozhodovateli posuzovat varianty vzhledem k rozsáhlému souboru kritérií,
- nutí rozhodovatele, aby explicitně vyjádřil svoje chápání důležitosti jednotlivých kritérií hodnocení,
- celý proces hodnocení variant činí transparentním, reprodukovatelným a jasným i pro jiné subjekty, kterých se volba varianty dotýká.“

2.5.1 Metody stanovení vah kritérií

V případě metod vícekritériálního hodnocení variant je v první řadě nutné stanovit váhy jednotlivých kritérií hodnocení. Váha kritéria je hodnota z intervalu 0;1, která číselně vyjadřuje relativní důležitost kritéria v porovnání s kritérii ostatními, což znamená, že čím je dané kritérium významnější, tím má vyšší váhu a naopak. Součet vah všech kritérií je roven jedné. Existuje několik metod pro stanovení vah kritérií, které se odlišují svou složitostí ve srozumitelnosti pro uživatele a v náročnosti na typ informací, které je zapotřebí pro stanovení vah od rozhodovatele získat.

V dalších kapitolách jsou stručně charakterizovány některé z těchto metod, a to metody přímého stanovení vah kritérií, metody postupného rozvrhu vah a metody stanovení vah kompenzační metodou. Dále jsou zde uvedeny metody stanovení vah kritérií založené na párovém srovnání, které jsou popsány podrobněji, jelikož jsou využity v praktické části této práce.

2.5.1.1 Metody přímého stanovení vah kritérií

V subkapitole jsou popsány tři metody stanovení vah kritérií, a to metoda bodové stupnice, metoda alokace 100 bodů a metoda porovnání kritérií pomocí jejich preferenčního pořadí. U těchto metod dochází k posuzování jejich významnosti přímo.

U **metody bodové stupnice** je důležité přiřazení určitého počtu bodů ze zvolené stupnice každému kritériu, a to podle toho, jak posuzovatel hodnotí význam každého kritéria. Rozsah bodové stupnice závisí na významnosti jednotlivých kritérií, to znamená, že čím víc je kritérium významnější, tím větší počet bodů mu bude přiřazeno a zároveň je možno více kritériím přiřadit stejnou hodnotu. Hodnota nejvíce a nejméně významného kritéria bude

následně určovat rozpětí stupnice. Stupnice s nižší rozlišovací schopností může být např. pětibodová stupnice (1, 2, 3, 4, 5), s vyšší rozlišovací schopností může být stupnice devítibodová.

Na podobném principu jako metoda bodové stupnice je založena **metoda alokace 100 bodů**, u které má rozhodovatel k dispozici 100 bodů a ty musí mezi jednotlivá kritéria dle jejich významnosti rozdělit. Váha kritéria je následně určena počtem přiřazených bodů.

U **metody porovnání významu kritérií pomocí jejich preferenčního pořadí** stanovení vah kritérií dělíme do tří fází:

- stanovení preferenčního uspořádání, tj. pořadí významnosti kritérií,
- určení vah kritérií porovnáním významu kritérií s kritériem nejméně významným,
- normování vah.

Pořadí významnosti kritérií lze stanovit přímým nebo etapovým uspořádáním. U přímého uspořádání rozhodovatel přímo určí pořadí významnosti kritérií od nejvýznamnějšího až k nejméně významnému. U etapového uspořádání se pořadí kritérií stanovuje v několika etapách v závislosti na počtu kritérií. V jednotlivých etapách se určuje nejvýznamnější a nejméně významné kritérium. Tato kritéria se následně před další etapou ze souboru kritérií vypustí a postup se opakuje s redukováným souborem kritérií.

Ve fázi určení vah kritérií porovnáním významu kritérií s kritériem nejméně významným se nejméně významnému kritériu přiřadí váha 1 a rozhodovatel určí, kolikrát je předposlední kritérium preferenčního pořadí významnější než toto poslední kritérium. Následně se stejný postup opakuje s třetím kritériem od konce, dále se čtvrtým od konce atd., až se v posledním kroku zjistí, kolikrát je první kritérium významnější vzhledem ke kritériu poslednímu. Výsledkem jsou nenormované váhy, tzv. koeficienty významnosti.

2.5.1.2 Metoda postupného rozvrhu vah

U metody postupného rozvrhu vah je úkolem seskupení kritérií v rámci souboru kritérií do dílčích skupin podle příbuznosti jejich věcné náplně. V první řadě se stanoví váhy jednotlivých skupin kritérií, přičemž součet vah těchto skupin kritérií se musí rovnat jedné. Dále se určí váhy každého kritéria v jednotlivých skupinách a v poslední řadě se výsledné váhy kritérií stanoví pronásobením váhy kritéria v jeho skupině vahou této skupiny kritérií.

2.5.1.3 Stanovení vah kompenzační metodou

U stanovení vah kompenzační metodou si hodnotitel představí hypotetickou variantu, která bude mít nejhorší možné dopady vzhledem ke všem kritériím. Nejprve se určí kritérium první v pořadí, u kterého je změna z nejméně preferované hodnoty na nejvíce preferovanou nejdůležitější. Toto kritérium dostane váhu např. 100. Následně se analogicky stanoví kritérium druhé v pořadí, u kterého je změna z nejméně preferované hodnoty na nejvíce preferovanou druhá nejdůležitější. Tímto postupem se pokračuje do bodu, než budou všechna kritéria seřazena z hlediska významnosti změn důsledků variant. Pak se porovná důležitost zlepšení prvního kritéria z nejhorší hodnoty na nejlepší se zlepšením druhého kritéria z nejhorší hodnoty na nejlepší. Tímto se srovnají změny prvního kritéria se změnami u všech ostatních kritérií. Jako poslední se výsledné váhy znormují.

2.5.1.4 Metody stanovení vah kritérií založené na párovém srovnávání

Hlavním znakem metod stanovení vah kritérií založených na párovém srovnávání je zjišťování preferenčních vztahů dvojic kritérií. Dále jsou uvedeny dva způsoby této metody, a to metoda párového srovnávání a Saatyho metoda.

V nejjednodušší modifikaci **metody párového srovnávání**, také nazývanou jako **metoda Fullerova trojúhelníku**, se pro každé kritérium zjišťuje počet jeho preferencí vzhledem ke všem ostatním kritériím souboru. Toto určování preferencí může probíhat dle schématu zobrazeného níže, viz Tab. 2.1. V pravé horní části této tabulky rozhodovatel u každé dvojice kritérií určuje, zda preferuje kritérium uvedené v řádku před kritériem uvedeným ve sloupci. Jestliže ano, do příslušného políčka se запиše jednička, pokud ne zapíšeme nulu. Pro každé kritérium se následně stanoví počet jeho preferencí f_i , který je roven součtu jedniček v řádku daného kritéria a součtu nul ve sloupci tohoto kritéria.

Tab. 2.1: Tabulka pro zjišťování preferencí kritérií u metody párového srovnávání

Kritérium	K ₁	K ₂	K ₃	...	K _n	Počet preferencí
K ₁		1	0	...	1	
K ₂			0	...	0	
K ₃					0	
...					...	
K _{n-1}					1	
K _n						

Zdroj: Vlastní zpracování

Podle vztahu uvedeného v rovnici (2.2) se určí normované váhy kritérií na základě počtu jejich preferencí, přičemž počet uskutečněných srovnání se stanoví podle rovnice (2.3).

$$v_i = \frac{f_i}{\sum_{i=1}^n f_i}, \quad (2.2)$$

$$\sum_{i=1}^n f_i = \frac{n \cdot (n-1)}{2}, \quad (2.3)$$

kde v_i označuje normovanou váhu i -tého kritéria, f_i značí počet preferencí i -tého kritéria a n označuje počet kritérií.

Jistou nevýhodou stanovení vah kritérií dle rovnice (2.2) je, že pokud je počet preferencí určitého kritéria nulový, bude nulová i jeho váha, proto se někdy užívá pro stanovení vah kritérií vztah znázorněný vzorcem (2.4), který spočívá ve zvýšení počtu preferencí u každého kritéria o jednu.

$$v_i = \frac{f_i + 1}{n + \sum_{i=1}^n f_i}. \quad (2.4)$$

Saatyho metodu stanovení vah lze rozdělit do dvou fází. V první fázi se zjišťují preferenční vztahy dvojic kritérií, která jsou uspořádána v tabulce, v jejichž řádcích a sloupcích jsou zapsána kritéria ve stejném pořadí. V této metodě se navíc kromě směru preference dvojic kritérií určuje také velikost této preference, která je vyjádřena určitým počtem bodů ze zvolené bodové stupnice.

Pro vyjádření velikosti preferencí bodové stupnice jsou Saatem doporučené deskriptory uvedené v Tab. 2.2, přičemž ale můžeme použít upravenou stupnici, která nebude celočíselná. Využít lze pro hodnocení i mezistupně, tedy čísla 2, 4, 6, 8.

Tab. 2.2: Saatyem doporučená bodová stupnice s deskriptory

Počet bodů	Deskriptor
1	Kritéria jsou stejně významná.
3	První kritérium je slabě významnější než druhé.
5	První kritérium je dosti významnější než druhé.
7	První kritérium je prokazatelně významnější než druhé.
9	První kritérium je absolutně významnější než druhé.

Zdroj: Fotr, Švecová a kol. (2010)

V této fázi je doplněna pravá část matice velikosti preferencí, resp. Saatyho matice, kterou označíme S , viz Saatyho matice (2.5).

$$S = \begin{pmatrix} 1 & s_{12} & \cdots & s_{1n} \\ 1/s_{12} & 1 & \cdots & s_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1/s_{1k} & 1/s_{12} & \cdots & 1 \end{pmatrix}. \quad (2.5)$$

Prvky na diagonále Saatyho matice se doplní podle rovnice (2.6) a prvky v levé dolní trojúhelníkové části se získají podle rovnice (2.7).

$$s_{ii} = 1 \text{ pro všechna } i, \quad (2.6)$$

$$s_{ji} = \frac{1}{s_{ij}} \text{ pro všechna } i \text{ a } j. \quad (2.7)$$

Prvky s_{ij} Saatyho matice jsou odhadem podílů vah kritérií v_i a v_j , takzvaně platí

$$s_{ij} \approx \frac{v_i}{v_j}. \quad (2.8)$$

Před výpočtem vah jednotlivých kritérií je třeba ověřit, zda zadaná Saatyho matice je konzistentní. Míru konzistence zjistíme pomocí indexu konzistence, který je definován jako

$$I_s = \frac{l_{\max} - n}{n - 1}, \quad (2.9)$$

kde l_{max} je největší vlastní číslo Saatyho matice a n je počet kritérií. Saatyho matice je považována za dostatečně konzistentní, jestliže je $I_S < 0,1$.

Následně je možné exaktními nebo aproximativními způsoby stanovit váhy kritérií. Jak udává Fotr, Švecová a kol. (2010) exaktní přístup je možno řešit postupem navrženým Saatyem, který je založen na výpočtu vlastního vektoru matice relativních důležitostí nebo metodou nejmenších čtverců. Nevýhodou těchto postupů je však početní náročnost a u zvláště rozsáhlejších souborů kritérií předpokládají softwarovou podporu.

Aproximativním způsobem lze hrubé odhady vah kritérií získat sečtením prvků v každém řádku Saatyho matice a jejich vydělením součtem všech prvků této matice. Stanovené podíly pro jednotlivé řádky poté ukazují odhady vah odpovídajících kritérií.

V praktické části této práce bude využito aproximativní metody, která je založena na normalizovaném geometrickém průměru řádků Saatyho matice, což je dáno rovnicí

$$b_i = \sqrt[n]{\prod_{j=1}^n s_{ij}}, \quad (2.10)$$

kde b_i udává geometrický průměr hodnot i -tého řádku matice, n je počet řádků a s_{ij} je prvkem Saatyho matice. Váhy následně získáme normalizací hodnot b_i pomocí rovnice

$$v_i = \frac{b_i}{\sum_{i=1}^n b_i} \quad (2.11)$$

2.5.2 Metody vícekritériálního hodnocení variant

Metody vícekritériálního hodnocení variant patří pro obecný charakter, který není závislý na obsahové náplni jednotlivých variant rozhodování, do významné oblasti teorie rozhodování. Členit tyto metody je možno dle Fotra, Švecové a kol. (2010) na jednoduché metody stanovení hodnoty variant a na metody založené na párovém srovnávání variant. Přičemž pro praktickou část této práce bude z jednoduchých metod stanovení hodnoty variant použita metoda váženého pořadí a ze skupiny metod založených na párovém srovnávání variant bude aplikována metoda analytického hierarchického procesu. Tyto dvě metody budou dále blíže popsány.

2.5.2.1 Metoda váženého pořadí

U metody váženého pořadí se dle Fotra, Švecové a kol (2010) dílčí ohodnocení variant vzhledem k jednotlivým kritériím určuje podle pořadí variant vzhledem k těmto kritériím. Dílčí ohodnocení j -té varianty h_i^j vzhledem k i -tému kritériu stanovíme dle rovnice

$$h_i^j = m + 1 - p_i^j, \quad (2.12)$$

kde m je počet variant a p_i^j je pořadí i -té varianty vzhledem k i -tému kritériu. Z rovnice (2.12) vyplývá, že dílčí ohodnocení nejlepších variant z hlediska jednotlivých kritérií je rovno právě počtu kritérií. Dílčí ohodnocení nejhorších variant vzhledem k jednotlivým kritériím je poté rovno většinou jedné. Celkové ohodnocení j -té varianty je stanoveno jako vážený součet dílčích ohodnocení variant vzhledem k jednotlivým kritériím, tj. dle rovnice (2.13), kde H^j značí celkové ohodnocení j -té varianty, v_i váhu i -tého kritéria, h_i^j dílčí ohodnocení j -té varianty vzhledem k i -tému kritériu, n počet kritérií hodnocení a m počet variant. Preferenční uspořádání následně získáme na základě celkového ohodnocení variant (seřazení variant dle klesajících hodnot celkového ohodnocení), přičemž nejvýše ohodnocená varianta neboli první v preferenčním pořadí je varianta optimální.

$$H^j = \sum_{i=1}^n v_i \cdot h_i^j \quad j = 1, 2, \dots, m. \quad (2.13)$$

2.5.2.2 Metoda analytického hierarchického procesu

U metody analytického hierarchického procesu, nazývanou také Saatyho metodou, se celkové ohodnocení variant stanovuje jako vážený součet dílčích ohodnocení variant vzhledem k jednotlivým kritériím podle rovnice (2.13). Specifický je způsob stanovení vah kritérií a dílčích ohodnocení variant vzhledem k jednotlivým kritériím. Určení vah kritérií Saatyho metodou je již uvedeno v subkapitole 2.5.1.4.2, určení dílčích ohodnocení variant vzhledem k jednotlivým kritériím je analogické postupu určení vah kritérií, s tím rozdílem, že srovnávanými objekty jsou namísto kritérií varianty rozhodování. Pro každé kritérium se vytváří Saatyho matice na základě párového srovnávání variant, přičemž velikost preference

všech dvojic variant (z hlediska daného kritéria) se postupně určuje přiřazením bodů ze stupnice uvedené v Tab. 2.2. Prvky s_{ij} každé této matice se znázorňují odhady poměrů dílčích ohodnocení i -té a j -té varianty vzhledem k danému kritériu ohodnocení. Již zmíněnými postupy stanovení vah Saatyho metodou se také určí pomocí Saatyho matice pro jednotlivá kritéria dílčího ohodnocení variant vzhledem k těmto kritériím. S využitím Saatyho matice vzhledem k prvnímu kritériu určíme dílčí ohodnocení variant k tomuto kritériu, Saatyho matice pro druhé kritérium představuje dílčí ohodnocení podle druhého kritéria apod. Celkové ohodnocení H^j variant rozhodování je následně stanoveno dle rovnice (2.13). Váhy určené Saatyho metodou jsou společně s celkovým ohodnocením normovány tak, že je jejich součet roven jedné, viz Fotr, Švecová a kol. (2010).

3 Analýza produktů pojištění domácnosti u vybraných pojistitelů

Úvodem této kapitoly je charakterizován pojistný trh s pojištěním domácnosti v České republice a následně je uveden popis jednotlivých pojišťoven a pojistných produktů pro pojištění domácnosti vybraných pro komparaci.

Při zpracování kapitoly bylo čerpáno z informací České národní banky, České asociace pojišťoven a jednotlivých pojišťoven dostupných na jejich internetových stránkách, z výročních zpráv pojišťoven za rok 2012, všeobecných pojistných podmínek a doplňkových pojistných podmínek k vybraným produktům a z produktových listů.

3.1 Pojistný trh s pojištěním domácnosti v České republice

V České republice se k 30.9.2013, dle údajů České národní banky, na pojistném trhu nacházelo 51 pojišťoven, z toho je 33 pojišťoven tuzemských a 18 zahraničních poboček. V případě členění na jednotlivé typy pojišťoven se na trhu nachází 5 životních, 31 neživotních a 15 smíšených pojišťoven. V Tab. 3.1 je uveden přehled pojišťoven nabízejících pojištění domácnosti s uvedeným předepsaným pojistným u neživotního pojištění za rok 2013 dle údajů České asociace pojišťoven.

Tab. 3.1: Přehled pojišťoven nabízejících pojištění domácnosti

Pojišťovna	Předepsané smluvní pojistné u neživotního pojištění (tis. Kč)	Podíl na celkovém předepsaném pojistném (%)
Česká pojišťovna a.s.	18 430 847	27,3
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	15 734 166	23,3
Allianz pojišťovna, a.s.	7 168 689	10,6
Generali Pojišťovna a.s.	5 022 306	7,4
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	4 693 275	6,9
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	4 423 715	6,5
UNIQA pojišťovna, a.s.	4 311 155	6,4
AXA pojišťovna a.s.	756 961	1,1
Triglav pojišťovna, a.s.	734 888	1,1
Slavia pojišťovna a.s.	715 463	1,1
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	503 965	0,7
Wüstenrot pojišťovna a.s.	454 239	0,7
MAXIMA pojišťovna, a.s.	200 831	0,3
ERGO pojišťovna, a.s.	127 012	0,2

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z ČAP za období 1-12/2013

3.2 Charakteristika vybraných pojišťoven a pojistných produktů

Ze 14 pojišťoven nabízejících pojištění domácnosti byly do komparace zahrnuty takové, které splňují kritérium co nejvyššího podílu na předepsaném pojistném. Dle tohoto kritéria bylo vyloučeno 6 pojišťoven nacházejících se na posledních místech v Tab. 3.2. Ze zbylých možností následovně subjekt vybíral dle kritéria dostupnosti kontaktních míst, dlouhodobé činnosti v tomto odvětví, možnosti sjednání on-line pojištění a dostatečně vysokého základního kapitálu, jehož výše je uvedena v Tab. 3.2. V konečné fázi bylo vybráno 5 pojišťoven ke srovnání, a to Česká pojišťovna a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance group, ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB, Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group a Allianz pojišťovna, a.s.

Tab. 3.2: Základní kapitál vybraných pojišťoven

Pojišťovna	Základní kapitál
Česká pojišťovna a.s.	4 000 000 000 Kč
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance group	3 000 000 000 Kč
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	2 796 000 000 Kč
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	1 000 000 000 Kč
Allianz pojišťovna, a.s.	300 000 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z výročních zpráv pojišťoven

3.2.1 Česká pojišťovna a.s.

Česká pojišťovna a.s. (dále jen Česká pojišťovna) je v současné době největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Založena byla v roce 1827 v Praze pod názvem První česká vzájemná pojišťovna a poskytovala zpočátku pouze požární pojištění nemovitostí. Od počátku 20. století nabízí produkty životního i neživotního pojištění. V roce 1948 vznikla Československá pojišťovna, která se roku 1992 po privatizaci stala Českou pojišťovnou a.s.

Sídlo České pojišťovny se nachází v Praze, síť kontaktních míst je značně rozšířená, na území České republiky se nachází více než 500 poboček. Generálním ředitelem je od 1. června 2013 Ing. Jaroslav Mlynář CSc., jediným akcionářem je CZI Holdings N.V. sídlící v Nizozemí. Česká pojišťovna je součástí Generali PPF Holdingu B.V., který působí v dalších devíti státech střední a východní Evropy.

Základní kapitál má ve výši 4 mld. Kč, vlastní kapitál České pojišťovny k 31.12.2012 je 21,3 mld. Kč a aktiva činí 121,7 mld. Kč.

Pojištění domácnosti České pojišťovny se nazývá **balíček Domácnost** a nabízí pět variant pojištění uvedených v Tab. 3.3. Pojištění se vztahuje na vybavení domácnosti, věci ve sklepech a v garážích.

Tab. 3.3: Varianty pojištění balíčku Domácnost

Rozsah pojištění	Start	Standard	Exclusive	Exclusive Plus	Exclusive Max
Živelní škody	ano	ano	ano	ano	ano
Povodeň a záplava, vodovodní škody		ano	ano	ano	ano
Odcizení věcí krádeží vloupáním nebo loupeží		ano	ano	ano	ano
Asistence Standard		ano	ano	ano	ano
Pojištění skel "all-risk"		+	ano	ano	ano
Přepětí		+	ano	ano	ano
Asistence Nadstandard			ano	ano	ano
Odcizení věcí loupeží "na ulici" kdekoli v ČR		+	+	ano	ano
Zatečení atmosférických srážek				ano	ano
Pojištění věcí v autě					ano
Pojištění sklokeramické desky					ano
Porucha chladicího zařízení				+	ano
Vandalismus			+	+	ano
Sprejerství v rámci vandalizmu					ano
Asistence Exclusive			+	+	ano
Odpovědnost za škodu běžného života	+	+	+	+	ano

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z <http://www.ceskapojistovna.cz/majetek/varianty-pojisteni-domacnosti>

V Tab. 3.3 označení "ano" znamená obsažení pojistného nebezpečí nebo formy asistence ve variantě produktu, + znamená, že lze tuto možnost připojistit. Asistence Standard obsahuje nonstop pomoc řemeslníka v nouzi do výše 10 000 Kč, asistence Nadstandard představuje přestěhování a náhradní ubytování do výše 20 000 Kč a právní pomoc při řešení sporu do výše 30 000 Kč a asistence Exclusive nabízí zajištění a úhradu dopravy nákupu a/nebo úklidu při úrazu nebo nemoci a zajištění a úhradu dopravy z/do nemocnice při úrazu nebo nemoci.

Předmětem pojištění je soubor hmotných movitých věcí, které tvoří zařízení domácnosti a věci osobní potřeby, soubor věcí patřících vlastníku bytu, které oprávněná osoba po právu užívá, pokud se nacházejí na místě pojištění, soubor cizích věcí, které jsou po právu užívány, zvířata chovaná v místě pojištění, které jsou ve vlastnictví oprávněné osoby a neslouží k výdělečné činnosti a náklady na opravu poškozených nebo znovupořízení

zničených nebo odcizených stavebních součástí. Česká pojišťovna nabízí spoluúčast ve variantách 1 000 Kč, 3 000 Kč, 5 000 Kč, 10 000 Kč, 20 000 Kč nebo s nulovou spoluúčastí (s výjimkou škod vzniklých povodní nebo záplavou, u kterých je spoluúčast ve výši 1 000 Kč, 3 000 Kč nebo 1 % z pojistného plnění, minimálně však 5 000 Kč).

Mezi volitelné připojištění patří možnost pojištění vybavení v garáži nacházející se na jiné adrese, než se vyskytuje domácnost a možnost pojištění individuálního vybavení, kde patří pojištění sportovního vybavení, hudebních nástrojů, zahradní techniky či zdravotních pomůcek. Mezi volitelné připojištění patří také pojištění odpovědnosti za škodu z běžného občanského života, u kterého pojišťovna vyplatí finanční nároky poškozených, pokud pojištěný způsobí škodu na zdraví, majetku nebo finanční újmu jiným osobám. Jedná se o pojištění pro celou rodinu včetně zvířat na území ČR i celé Evropy až do limitu 10 mil. Kč.

K variantám Exclusive Plus a Exclusive Max pojištěný subjekt dostává Smartphone LG Optimus L1 II s aplikací Pojišťovna, pomocí které je možné, např. oznámit dopravní nehody a škody na majetku, sjednat si cestovní pojištění a povinné ručení a ukazuje mapu poboček České pojišťovny s otevírací dobou a kontakty. U těchto variant je součástí fixace ceny pojistného na pět let a možnost rychlého vyřízení jednoduché likvidace škodní události do dvou pracovních dnů. Tímto způsobem mohou být likvidovány pouze škodní události nahlášené přes aplikaci Pojišťovna, výše škody nesmí přesáhnout 30 000 Kč a také záleží na posouzení daného likvidátora, který rozhoduje, zda je škoda vhodná pro likvidování tímto způsobem.

Pojišťovna poskytuje slevu až 20 % za zabezpečení domácnosti, je-li v pojistné smlouvě ujednána sleva za zabezpečení, 10 % slevu při on-line sjednání smlouvy a až 20 % slevu za spoluúčast.

Nejsou-li v době pojistné události pojišťovně k dispozici doklady, které identifikují pojistnou událostí postiženou pojistnou věc a její hodnotu vyhotovené před pojistnou událostí nebo není-li pojištěná věc v pojistné smlouvě uvedeným způsobem jmenovitě specifikována, pak pojišťovna poskytne pojistné plnění do limitu max. 50 000 Kč za jakoukoliv jednotlivou pojištěnou věc. Limity plnění pro ostatní pojistné věci, zvířata a pojistná nebezpečí při pojistné částce 301 – 600 tis. Kč jsou uvedeny v Tab. 3.4.

Tab. 3.4: Limity plnění

Pojistná věc nebo nebezpečí	Limity plnění
Stavební součásti	50 000 Kč
Věci zvláštní hodnoty	40 000 Kč
Věci v nebytových prostorech	30 000 Kč
Odcizení věci loupeží	30 000 Kč
Přepětí, porucha chladicího zařízení	10 000 Kč
Rozbití skel jakoukoliv událostí	20 000 Kč
Zatečení atmosférických srážek	20 000 Kč
Sprejerství, zvířata, věci svěřené zaměstnavatelem	20 000 Kč
Peníze / peníze uložené v trezoru	5 000 Kč / 30 000 Kč
Zahradní nábytek	10 000 Kč
Věci v zavazadlovém prostoru motorového vozidla	20 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z všeobecných podmínek České pojišťovny

3.2.2 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance group

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen pojišťovna Kooperativa) je druhou největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Nabízí produkty životního i neživotního pojištění. Založena byla roku 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa.

Sídlo pojišťovny Kooperativy se nachází v Praze a generálním ředitelem je Ing. Martin Diviš, MBA. Mateřskou společností je VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, která má sídlo v Rakousku. Pojišťovna Kooperativa má 246 poboček po celé České republice.

Základní kapitál společnosti činí 3 mld. Kč, aktiva se k 31.12.2012 nacházejí ve výši 65,9 mld. Kč a vlastní kapitál je 13,9 mld. Kč.

Pojištění domácnosti nabízí pojišťovna Kooperativa ve dvou variantách dle zahrnutí pojistných nebezpečí. Varianta **PRIMA** obsahuje pojištění živelných pojistných nebezpečí včetně vodovodních, krádeže s překonáním překážky nebo loupeže a úmyslné poškození nebo úmyslné zničení věcí neboli vandalismus. Varianta **KOMFORT** zahrnuje živelní pojistná nebezpečí včetně vodovodních, krádež s překonáním překážky nebo loupež, vandalismus, dočasné přepětí v elektrorozvodné nebo komunikační síti, podpětí v elektrorozvodné síti, zatečení atmosférických srážek, únik vody z akvária či jiné nádrže, havárie rozvodů, úhrada nákladů na výměnu zámků v souvislosti s pojistnou událostí a poškození nebo zničení osazených skel jakoukoli nahodilou událostí.

Pojištění se vztahuje na movité předměty, které tvoří soubor zařízení bytu a věci osobní potřeby, cizí věci, které členové domácnosti oprávněně užívají a příslušenství a stavební součásti bytu, které přiléhají k vnitřním prostorům bytu nebo nebytového prostoru. Pojištění se automaticky vztahuje i na věci uložené v nebytových prostorech, např. ve sklepní kóji, hospodářské budově nebo garáži. Spoluúčast nabízí pojišťovna Kooperativa ve třech variantách 1 000 Kč, 3 000 Kč a 5 000 Kč.

Stane-li se byt následkem pojistné události neobyvatelným, hradí pojišťovna Kooperativa část nákladů na náhradní ubytování. U varianty pojištění PRIMA až do výše 30 tis. Kč nebo u varianty KOMFORT až do výše 60 tis. Kč.

V závislosti na kvalitě zabezpečení bytu se poskytuje sleva až 20 %, držitelé ZTP a ZTP/P mají nárok na slevu 20 %, za spoluúčast je sleva až 15 %, při ročním placení pojistného je sleva 5 %, pokud se pojištěný byt nachází v nemovitém objektu pojištěném u Kooperativy, nárok je na slevu 10 % a v případě sjednání smlouvy on-line má pojištěný nárok na slevu 20 %.

Připojistit si lze pojištění odpovědnosti za újmu v běžném občanském životě, týkající se škod, které způsobil oprávněný subjekt nebo člen domácnosti třetí osobě na zdraví nebo životě, věci či zvířeti. Pojištění automaticky zahrnuje i náhradu nemajetkové újmy a dále náklady nutné k Vaší právní ochraně. Dále je možné připojistit garáž na jiné adrese, než se nachází byt a věci v ní uložené nebo elektromotory domácích spotřebičů, ručního nářadí či strojů a elektromotory patřících k technickému zařízení bytu pro případ poškození nebo zničení elektromotoru zkratem nebo přepětím. Možné je také připojistit právní ochranu ve spotřebitelských vztazích, jenž se vztahuje na ochranu právních zájmů oprávněného subjektu a člena domácnosti v závazkových právních vztazích, ve kterých oprávněný vystupujete jako spotřebitel a jejichž předmětem je movitá nebo nemovitá hmotná věc nebo služba.

Nejsou-li pojistiteli k dispozici doklady, které identifikují pojistnou událostí postiženou pojistnou věc a její hodnotu vyhotovené před pojistnou událostí, pak pojistitel poskytne plnění do limitu max. 50 000 Kč za jakoukoli jednotlivou pojištěnou věc.

Za pojistnou událost vzniklou na věcech uložených v nebytovém prostoru, repektive ve společném nebytovém prostoru příslušejícím k bytu, který se nachází v bytovém domě, poskytne pojistitel plnění ve výši 10 % z pojistné částky za pojistnou událost vzniklou působením živelným pojistným nebezpečím a 5 % nebo 10 % z pojistné částky při odcizení nebo vandalismu dle způsobu zabezpečení nebytového prostoru. Za pojistnou událost vzniklou na věcech uložených v nebytovém prostoru příslušejícím k bytu, který se nachází v rodinném domě, poskytne pojistitel plnění do výše max. 15 % z pojistné částky. Za

pojistnou událost vzniklou jinde než v místě pojištění nebo na pozemku je limit plnění max. 5 % z pojistné částky. Ostatní limity plnění jsou uvedeny v Tab. 3.5.

Tab. 3.5: Limity plnění

Pojistná věc nebo nebezpečí	Varianta PRIMA	Varianta KOMFORT
Elektronické a optické přístroje	15 % z pojistné částky	30 % z pojistné částky
Cennosti	10 % z pojistné částky	20 % z pojistné částky
Věci zvláštní hodnoty	10 % z pojistné částky	20 % z pojistné částky
Stavební součásti	10 % z pojistné částky	20 % z pojistné částky
Peněžní hotovost	10 000 Kč	20 000 Kč
Zvířata	30 000 Kč	60 000 Kč
Věci sloužící k výdělečným účelům nebo k výkonu povolání	30 000 Kč	60 000 Kč
Náhradní ubytování	30 000 Kč	60 000 Kč
Zatečení atmosférických srážek	-	20 000 Kč
Porucha chladicího zařízení	-	10 000 Kč
Havárie rozvodů	-	5 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z pojistných podmínek pojišťovny Kooperativa

3.2.3 ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB

ČSOB Pojišťovna, a.s. člen holdingu ČSOB (dále jen ČSOB Pojišťovna) byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 2001 se stala evropská finanční skupina KBC Insurance N.V. jejím 100% vlastníkem a v souvislosti s tím změnila Chmelařská pojišťovna název na ČSOB Pojišťovna. Současná ČSOB Pojišťovna vznikla 1. 1. 2003 prodejem podniku mezi IPB Pojišťovnou, a.s. a ČSOB Pojišťovnou.

ČSOB Pojišťovna nabízí pojištění životní i neživotní, sídlo se nachází v Pardubicích a na území České republiky se nachází 220 poboček ČSOB Pojišťovny. Generálním ředitelem je Ing. Jeroen Karel van Leeuwen.

Základní kapitál společnosti je ve výši 2 796 mil. Kč, celková aktiva činí k 31.12.2012 43,4 mld. Kč a vlastní kapitál má ve výši 4,8 mld. Kč.

Pojištění domácnosti u ČSOB Pojišťovny obsahuje pojištění proti škodě způsobené požárem, výbuchem, úderem blesku, pádem letadla, vichřicí a zemětřesením, pádem stromů nebo stožárů, sesuvem půdy nebo laviny, zřícením skal nebo zeminy, tíhou sněhu nebo námrazou, vodou z vodovodních nebo kanalizačních potrubí, nárazem vozidla, kouřem, nadzvukovou vlnou, zkratem nebo přepětím, náhodným rozbitím skla (pojištění sklo all risk).

Pripojistit se lze proti škodám způsobených odcizením a vandalismem, záplavami a povodněmi, zkratem a přepětím s vyšším limitem plnění nebo lze pripojistit odpovědnost za újmu z běžného občanského života a v souvislosti s vlastnictvím stavby.

Předmětem pojištění je soubor hmotných movitých věcí nacházejících se v místě pojištění, které tvoří zařízení domácnosti a slouží jejímu provozu nebo uspokojování potřeb pojištěného nebo spolupojištěných osob a jejichž vlastníkem nebo spoluvlastníkem je pojištěný, a věci, které sice nejsou ve vlastnictví pojištěného, ale pojištěný uvedený v pojistné smlouvě je po právu užívá. Předmětem pojištění jsou dále stavební součásti a je-li tak pojistnou výslovně sjednáno, jsou předmětem pojištění i jednotlivě specifikované hmotné movité věci. Spoluúčast je nabízena ve výši 500 Kč, 1 000 Kč, 5 000 Kč a 10 000 Kč.

Asistenční služba ČSOB Pojišťovna Assistance zahrnuje mimo jiné organizaci a úhradu odemknutí vchodových dveří budovy nebo bytové jednotky v případě zabouchnutí dveří nebo ztráty klíčů v ceně až 1 800 Kč, organizaci a úhradu instalatérské, topenářské, elektrikářské a kominické práce, čištění kanalizace a použitého materiálu za účelem odstranění příčiny havarijního stavu v ceně až 1 800 Kč.

Při sjednání pojištění on-line nabízí ČSOB Pojišťovna 10 % slevu. Při bezeškodním průběhu nabízí slevu až 20 %, 3 % slevu při roční platbě pojistného a až 20 % slevu při spoluúčasti.

Stane-li se pojištěná domácnost neobyvatelnou následkem pojistné události, pojistitel uhradí prokázané náklady na přiměřené náhradní ubytování pojištěného a spolupojištěných osob max. do výše 30 000 Kč. Ostatní limity plnění jsou uvedeny v Tab. 3.6.

Tab. 3.6: Limity plnění

Pojistné věci nebo nebezpečí	Limit plnění
Cennosti, věci zvláštní hodnoty, stavební součásti.	20 % z pojistné částky
Peníze	20 000 Kč
Domácí a drobné zvířectvo	5 000 Kč
Věci uložené v příslušenství pojištěné domácnosti nebo v garáži na jiné adrese	20 % z pojistné částky
Věci osobní potřeby	5 000 Kč
Zkrat a přepětí	20 000 Kč
Sklo all risk	10 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z pojistných podmínek ČSOB Pojišťovny

3.2.4 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen Česká podnikatelská pojišťovna) byla založena 22. června 1995 a nabízí pojištění životního i neživotního charakteru.

Sídlo se nachází v Praze, generálním ředitelem je Ing. Jaroslav Besperát. Jediným akcionářem je Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group se sídlem v Praze. Na území České republiky se nachází 90 poboček České podnikatelské pojišťovny.

Základní kapitál České podnikatelské pojišťovny je ve výši 1 mld. Kč, vlastní kapitál činí k 31.12.2012 2,4 mld. Kč a aktiva 13,6 mld. Kč.

Česká podnikatelská pojišťovna nabízí produkt pojištění domácnosti **DOMEX** v základní verzi, rozšířené verzi nebo jako produkt **DOMEX START**. Jednotlivé varianty a jejich rozsah pojištění jsou uvedeny v Tab. 3.7.

Tab. 3.7: Varianty pojištění domácnosti

Rozsah pojištění	Základní	Rozšířená	DOMEX START
Úmyslné poškození/zničení	+	+	ano
Odcizení věcí krádeží nebo loupeží	+	+	ano
Povodeň, záplava	-	ano	+
Mráz na vodovodním a topném systému	-	ano	-
Náraz dopravního prostředku	-	ano	ano
Únik kapaliny z technického zařízení	-	ano	ano
Kouř, aerodynamický třesk, sesuv nebo zřícení sněhových lavin	-	ano	ano
Tíha sněhu a námrazy, pád stromů, stožárů	-	ano	ano
Zemětřesení, sesuv půdy, zřícení skal nebo zemin	-	ano	ano
Krupobití, vichřice	ano	ano	ano
Pád letadla	ano	ano	ano
Přímý úder blesku	ano	ano	ano
Výbuch, požár	ano	ano	ano
Zpětné vystoupení vody z odpadního potrubí	-	ano	-
Atmosférické srážky	-	ano	-
Poškození nebo zničení elektrospotřebičů a elektroniky přepětím a zkratem	-	ano	ano
Poškození nebo zničení skel z jiných příčin	-	ano	ano

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z <http://www.cpp.cz/pojisteni-majetku-1~pojisteni-majetku~pojisteni-domacnosti/>

Produkt DOMEX START lze sjednat on-line se spoluúčastí 1 000 Kč. Předmětem pojištění jsou veškeré movité věci, které tvoří zařízení domácnosti a slouží k uspokojování potřeb jejich členů. Jedná se o elektroniku, peníze na hotovosti, klenoty a ceniny, věci umělecké nebo historické ceny, domácí a drobné zvířectvo a stavební součásti pořízené vlastním nákladem.

S produktem DOMEX START pojištěný získává zdarma základní rozsah domácí a právní asistence. V rámci domácí asistenční služby má zdarma možnost zprostředkování služeb odborníka (elektrikáře, instalatéra, topenáře, atd.). V základní právní asistenci je zdarma právní konzultace po telefonu v právních sporech týkajících se náhrady škody, vlastnického a nájemného práva. Rozšířené varianty domácí asistence Plus a právní asistence Plus je možné připojistit si za příplatek. U domácí asistence Plus pojištěný získává příjezd a odjezd odborníka na místo události zdarma, práci odborníka do 60 minut spojenou s odstraňováním poruchy zdarma a úhradu nákladů na jednu asistovanou událost do 2 000 Kč. Služba právní asistence Plus obsahuje navíc od základní právní asistence zdarma zprostředkování právního zastoupení advokátem a úhradu právního zastoupení v jednom právním sporu ročně do částky 10 000 Kč.

V rámci produktu Domex Start lze sjednat pojištění odpovědnosti za škodu občana z činnosti v běžném občanském životě s limitem pojistného plnění u nemajetkové újmy při ublížení na zdraví a při usmrcení 2 000 000 Kč a u újmy na majetku 1 000 000 Kč.

Pojišťovna nabízí bonus za bezeškový průběh až 30 %, slevu za věrnost České podnikatelské pojišťovny až 20 %, slevu za spoluúčast až 15 %, za propojištěnost až 13 %, za zabezpečení domácnosti až 10 %, 15 % slevu při sjednání smlouvy on-line a slevu při ročním placení pojistného 6 %. Jednotlivé limity plnění u DOMEX START jsou uvedeny v Tab. 3.8.

Tab. 3.8: Limity plnění u DOMEX START

Pojistné věci nebo nebezpečí	Limit plnění
Sklo z jiných příčin	10 000 Kč
Přepětí nebo zkrat elektroniky a elektrospotřebičů	20 000 Kč
Stavební součásti a příslušenství	30 000 Kč
Elektrospotřebiče a elektronika	20 000 Kč (za každou věc)
Jízdní kola	25 000 Kč (za všechny věci)
Cennosti a ceniny mimo peněz na hotovosti	5 000 Kč
Cizí věci oprávněně užívané k výdělečným účelům nebo k výkonu povolání	15 000 Kč
Dětský kočárek, invalidní vozík, zdravotnická pomůcka	20 000 Kč
Peníze na hotovosti, osobní doklady, majetek zvláštní hodnoty	5 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z pojistných podmínek České podnikatelské pojišťovny

3.2.5 Allianz pojišťovna, a.s.

Allianz pojišťovna, a.s. (dále jen Allianz pojišťovna) je součástí koncernu Allianz Group, v České republice působí od roku 1993 a založena byla roku 1890 v Berlíně. Allianz pojišťovna nabízí pojištění životní i neživotní.

Generálním ředitelem je Jakub Strnad, sídlo Allianz pojišťovny se v České republice nachází v Praze a klienti mají možnost výběru z 251 poboček.

Základní kapitál Allianz pojišťovny je 300 mil. Kč, vlastní aktiva činí k 31.12.2012 4 mld. Kč a aktiva jsou k tomuto dni ve výši 27,7 mld. Kč.

Pojištění domácnosti nabízí Allianz pojišťovna ve třech variantách Normal, Optimal a Exkluziv uvedených v Tab. 3.9. Na výběr je z volitelných spoluúčastí 3 000 Kč, 5 000 Kč a 10 000 Kč.

Allianz pojišťovna nabízí slevu 15 % při sjednání smlouvy on-line, až 15 % slevu za spoluúčast, až 30 % slevu za bezeškodný průběh pojištění, slevu až 20 % za zabezpečení domácnosti, 5% za pojištění domácnosti a nemovitosti v jedné smlouvě, až 10 % za jiný produkt u Allianz pojišťovny a až 10 % za smlouvu u Allianz penzijního fondu.

Asistenční služby jsou nabízeny zdarma v rozsahu odpovídajícímu dané variantě pojištění a jsou omezeny na nejvýše 2 zásahy za rok. Varianta Normal a Optimal obsahují zorganizování a úhradu 2 000 Kč u technické asistence – havarijní události a zabouchnutí klíčů, varianta Exkluziv navíc obsahuje zorganizování a úhradu 4 000 Kč u servisu domácích elektrospotřebičů a deratizace nebo dezinfekce.

Tab. 3.9: Varianty pojištění

Rozsah pojištění	Normal	Optimal	Exkluziv
Požár, výbuch, úder blesku, pád letadla	ano	ano	ano
Vichřice, krupobití, voda z vodovodního zařízení	ano	ano	ano
Krádež vloupáním, loupež	ano	ano	ano
Loupežné přepadení	-	ano	ano
Povodeň, záplava, sesuv půdy, zemětřesení	-	ano	ano
Tíha sněhu, pád předmětů, náraz vozidla, mráz	-	ano	ano
Rázová vlna nadzvukových letadel	-	-	ano
Znečištění kouřem, atmosférické srážky	-	-	ano
Voda z kanalizace, voda z akvária	-	-	ano
Přepětí, podpětí, vandalismus, rozbití skla	-	-	ano
Chybná funkce sprinkleru, porucha chladicího zařízení	-	-	ano

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z <http://www.allianz.cz/produkty/majetek/pojisteni-domacnosti.html>

Připojistit je možné cennosti, stavební součásti a malá plavidla, pokud pro pojistné krytí není dostačující limit pojistného plnění uvedený v pojistných podmínkách. Dále je možné připojistit jmenovitě určené věci určené k výkonu povolání, pokud nejsou předmětem pojištění. Připojistit lze i odpovědnost za škodu občana z činnosti v běžném občanském životě, které se vztahuje na všechny členy v domácnosti a na výběr je ze tří variant Normal, Optimal a Exkluziv, které se liší rozsahem pojištění a limity pojistného plnění. Limit plnění u újmy při ublížení na zdraví a při usmrcení, škodě na majetku a jiná újme na jmění činí u varianty Normal 500 000 Kč, u varianty Optimal 1 000 000 Kč a u varianty Exkluziv 2 000 000 Kč. Jednotlivé limity pojistného plnění jsou uvedeny v Tab. 3.10.

Tab. 3.10: Limity plnění

Pojistná nebezpečí, pojištěný majetek, náklady a místa pojištění	Limity pojistného plnění		
	Varianty pojištění		
	Normal	Optimal	Exkluziv
Cennosti celkem (za 1 věc) - v uzamčeném trezoru	10 % (5 %) 20 % (10 %)	20 % (5 %) 40 % (10 %)	40 % (10 %) 60 % (15 %)
Peníze a ceniny / v uzamčeném trezoru	nehradí se	1 % / 5 %	3 % / 6 %
Vklady / v uzamčeném trezoru	1 % / 2 %	2 % / 5 %	5 % / 10 %
Stavební součásti	5 %	10 %	20 %
Zvířectvo	1 %	2 %	5 %
Příslušenství a náhradní součástky vozidel	20 000 Kč	30 000 Kč	70 000 Kč
Vedlejší prostory	2 %, max. 20 000 Kč	5 %, max. 50 000 Kč	10 %, max. 100 000 Kč
Věci mimo místo pojištění (loupežné přepadení)	nehradí se	2 %	5 %
Náhradní ubytování (max. po dobu 6 měsíců)	5 %	10 %	20 %
Vyčištění a vysušení	1 %	2 %	5 %
Následná škoda (mimo škody způsobené poruchou chladicího zařízení)	10%	20 %	40 %
Škody způsobené mrazem na topném systému a vodovodním zařízení	nehradí se	2 %	5 %
Vandalismus, rozbití skla z jiné příčiny než pojištěným nebezpečím	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 10 %
Atmosférické srážky	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 20 %
Škody způsobené poruchou chladicího zařízení	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 5 %
Chybná funkce sprinkleru	nehradí se	nehradí se	1. škoda v poj. roce, max. 5 %

Zdroj: Vlastní zpracování na základě údajů z pojistných podmínek Allianz pojišťovny

4 Výběr optimálního produktu pojištění domácnosti pro konkrétní subjekt

V kapitole je představen vybraný subjekt, kritéria a varianty pro výběr pojištění domácnosti, následně jsou aplikovány zvolené metody vícekritériálního rozhodování a v poslední části je vybrán optimální produkt pojištění domácnosti.

4.1 Charakteristika subjektu

Pan H. má zájem o pojištění své domácnosti nacházející se v Ostravě – Výškovicích, kde bydlí se svou manželkou a má zde i trvalé bydliště. Tato standardně zařízená domácnost o velikosti 75 m² se nachází mimo povodňovou oblast v panelovém domě. Hodnota pojistné částky je panem H. stanovena na 500 000 Kč, pojistné bude hradit jedenkrát ročně a přeje si pojištění bez připojištění a bez spoluúčasti. Pokud pojistitel nabízí pojištění pouze se spoluúčastí, přeje si ji pan H. v nejnižší možné částce.

4.2 Zvolené varianty a kritéria pro komparaci

Ke komparaci produktů pojištění domácnosti byly vybrány následující varianty pěti zvolených pojišťoven:

- V₁ – Pojištění domácnosti Standard České pojišťovny a.s.,
- V₂ – Pojištění domácnosti Prima Kooperativa pojišťovny, a.s., Vienna Insurance group,
- V₃ – Pojištění domácnosti ČSOB Pojišťovny, a.s., člen holdingu ČSOB,
- V₄ – Pojištění domácnosti DOMEX START České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group,
- V₅ – Pojištění domácnosti Normal Allianz pojišťovny, a.s.

Pan H. si k ohodnocení jednotlivých produktů pojištění domácnosti zvolil šest kritérií, která pro něj mají různou důležitost. Vybraná kritéria seřazená od nejdůležitějšího pro pana H. k nejméně důležitému jsou následující:

- K₁ – výše hrubého ročního pojistného (minimální),
- K₂ – slevy (maximální),
- K₃ – spoluúčast (minimální),

- K₄ – přehlednost a dostupnost informací na webových stránkách pojišťovny (maximální),
- K₅ – dostupnost poboček (maximální).

Hodnoty jednotlivých kritérií u vybraných produktů jsou uvedeny v Tab. 4.1.

Tab. 4.1: Hodnoty kritérií

Kritéria	Varianty pojištění				
	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅
K ₁ (Kč)	2 974	2 000	1 780	1 544	1 600
K ₂ (%)	10	25	10	21	15
K ₃ (Kč)	0	1 000	500	0	0
K ₄ (body)	5	3	2	4	1
K ₅ (body)	5	4	1	3	2

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše hrubého ročního pojistného je částka uvedená v Kč, kterou by pan H. platil jednou ročně za pojistný produkt, bez uplatnění slev. Pojistné bylo vypočteno pomocí on-line kalkulaček dostupných na webových stránkách jednotlivých pojišťoven. U tohoto kritéria se vyžaduje co nejmenší částka.

Kritérium **slevy** je stanoveno procentem, o které se v součtu všech dostupných slev sníží pojistné. Při sjednávání smlouvy přes internet pojišťovny zpravidla nabízely pouze slevu za on-line sjednání. Pojišťovna Kooperativa, u které je povinné sjednání spoluúčasti, poskytla navíc slevu 5 % za nejnižší možnou spoluúčast 1 000 Kč. Druhou výjimkou byla Česká podnikatelská pojišťovna, u které ke slevě za on-line sjednání smlouvy bylo možno využít navíc slevu 6 % za roční placení pojistného.

Kritérium **spoluúčast** značí, jakou částkou se pan H. bude podílet na pojistné události neboli, jaká částka se odečte od pojistného plnění v případě vzniku pojistné události. U tohoto kritéria se vyžadovala pokud možno nulová spoluúčast, kterou si nebylo možno zvolit u dvou pojišťoven. Pojišťovna Kooperativa nabízí nejnižší možnou spoluúčast ve výši 1 000 Kč a ČSOB pojišťovna ve výši 500 Kč.

Kritérium **přehlednost a dostupnost informací na webových stránkách pojišťoven** je vyjádřeno bodovým ohodnocením v rozmezí jeden až pět bodů. Čím přehlednější a na potřebné informace dostupnější stránky byly, tím více bodů bylo uděleno.

Kritérium **dostupnosti poboček** je rovněž ohodnoceno v rozmezí jeden až pět bodů. Pobočkovou síť na území České republiky mají všechny vybrané pojišťovny značně rozšířenou, ale více bodů bylo uděleno pojišťovně s nejbližší pobočkou od místa bydliště subjektu s ohledem i na celkový počet poboček v ČR.

4.3 Aplikace metod pro stanovení vah kritérií

V kapitole je provedena aplikace metod pro stanovení vah kritérií s využitím metody párového srovnávání a Saatyho metody stanovení vah kritérií.

4.3.1 Metoda párového srovnávání

Pomocí metody párového srovnávání se váhy jednotlivých kritérií získají na základě porovnávání dvojic kritérií. Postup výpočtu je uveden v kapitole 2.5.1.4. Výsledné hodnoty jsou uvedeny v Tab. 4.2.

Tab. 4.2: Aplikace metody párového srovnávání

Kritérium	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	Počet preferencí	Výsledné váhy	Přepočítané váhy
K ₁		1	1	1	1	4	0,4	0,333
K ₂			0	1	1	2	0,2	0,2
K ₃				1	1	3	0,3	0,267
K ₄					1	1	0,1	0,133
K ₅						0	0	0,067

Zdroj: Vlastní zpracování

Z Tab. 4.2 je zřejmé, že nejvyšší váhu má kritérium výše ročního pojistného a nejnižší váhu má kritérium dostupnosti poboček. Výsledné váhy musely být přepočítány z důvodu výskytu nuly ve sloupci počtu preferencí u posledního kritéria.

4.3.2 Saatyho metoda stanovení vah

Na základě Saatyho metody stanovení vah se určují preferenční vztahy dvojic kritérií, které jsou ohodnoceny za pomoci Saatyho doporučené bodové stupnice s deskriptory uvedené v Tab. 2.2 v rozmezí jeden až devět bodů. Postup výpočtu Saatyho metodou je uveden v

kapitole 2.5.1.4. Preferenční vztahy a výsledné hodnoty jsou uvedeny v Tab. 4.3, ze které vyplývá, že největší váhu má kritérium výše ročního pojistného a nejnižší váhu má kritérium dostupnosti poboček.

Tab. 4.3: Aplikace Saatyho metody stanovení vah

Kritérium	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	Geometrický průměr	Výsledné váhy	Pořadí
K ₁	1	4	5	6	7	3,845	0,527	1.
K ₂	1/4	1	1/2	2	6	1,084	0,149	3.
K ₃	1/5	2	1	4	5	1,516	0,208	2.
K ₄	1/6	1/2	1/4	1	3	0,574	0,079	4.
K ₅	1/7	1/6	1/5	1/3	1	0,276	0,038	5.
Celkem						7,295		

Zdroj: Vlastní zpracování

Matice je konzistentní, jelikož má hodnotu 0,08 a vlastní číslo matice je 5,33. Test konzistence a vlastní číslo matice byly zjištěny pomocí programu MCA7.

Pro hodnocení variant budou použity hodnoty vah kritérií vypočteny za pomoci Saatyho metody stanovení vah, jelikož jsou u této metody přesnější výsledky než u metody párového srovnávání.

4.4 Aplikace metod pro vícekritériální hodnocení variant

V kapitole je provedena aplikace metod pro vícekritériální hodnocení variant s využitím metody váženého pořadí a metody analytického hierarchického procesu.

4.4.1 Metoda váženého pořadí

Metodou váženého pořadí se dílčí ohodnocení variant vzhledem k jednotlivým kritériím stanoví dle pořadí variant k těmto kritériím podle vzorce 2.12. Výsledné hodnoty jsou uvedeny v Tab. 4.4. Informace k výpočtům byly čerpány z Tab. 4.1.

Tab. 4.4: Aplikace metody váženého pořadí bez ohledu na váhy kritérií

Kritérium	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅
K ₁	1	3	2	5	4
K ₂	1	5	1	4	3
K ₃	5	1	2	5	5
K ₄	5	3	2	4	1
K ₅	5	4	1	3	2
Celkem	21	19	12	19	18

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkové ohodnocení jednotlivých variant se vypočte dle vzorce 2.13, kdy se vynásobí hodnoty z Tab. 4.4 jejich váhami stanovenými Saatyho metodou v Tab. 4.3. Výsledné hodnoty zohledňující váhy jednotlivých kritérií jsou uvedeny v Tab. 4.5.

Tab. 4.5: Aplikace metody váženého pořadí zohledňující váhy kritérií

Kritérium	Váha	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅
K ₁	0,527	0,527	1,581	1,054	2,635	2,108
K ₂	0,149	0,149	0,745	0,149	0,596	0,447
K ₃	0,208	1,04	0,208	0,416	1,04	1,04
K ₄	0,079	0,395	0,237	0,158	0,316	0,079
K ₅	0,038	0,19	0,152	0,038	0,114	0,076
Celkem		2,301	2,923	1,815	4,701	3,75

Zdroj: Vlastní zpracování

Z hlediska metody váženého pořadí jako nejlepší varianta vychází produkt Pojištění domácnosti DOMEX START Česká podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group.

4.4.2 Metoda analytického hierarchického procesu

Metoda analytického hierarchického procesu je obdobná jako Saatyho metoda s rozdílem, že srovnávanými objekty jsou namísto kritérií varianty rozhodování. Postup výpočtu je uveden v kapitole 1.5.2.2. Informace k výpočtům byly čerpány z Tab. 4.1, váhy jednotlivých kritérií jsou uvedeny v Tab. 4.3. V níže uvedených tabulkách jsou vytvořeny Saatyho matice pro jednotlivá kritéria hodnocení

Tab. 4.6: Saatyho matice pro K₁

Varianta	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅	Geometrický průměr	Dílčí ohodnocení	Váha kritéria	Přepočítané dílčí ohodnocení
V ₁	1	1/5	1/4	1/7	1/6	0,26	0,037	0,527	0,019
V ₂	5	1	3	1/4	1/3	1,046	0,147		0,077
V ₃	4	1/3	1	1/5	1/4	0,582	0,082		0,043
V ₄	7	4	5	1	3	3,347	0,47		0,248
V ₅	6	3	4	1/3	1	1,888	0,265		0,14
Celkem						7,123			

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle Tab. 4.6 je u kritéria K₁, tedy výše hrubého ročního pojistného nejlépe ohodnocena varianta 4 a nejnižší varianta 1. Matice je konzistentní, jelikož má hodnotu 0,08 a vlastní číslo matice je 5,35.

Tab. 4.7: Saatyho metice pro K₂

Varianta	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅	Geometrický průměr	Dílčí ohodnocení	Váha kritéria	Přepočítané dílčí ohodnocení
V ₁	1	1/7	1	1/6	1/4	0,359	0,047	0,149	0,007
V ₂	7	1	7	3	5	3,743	0,49		0,073
V ₃	1	1/7	1	1/6	1/4	0,359	0,047		0,007
V ₄	6	1/3	6	1	5	2,268	0,297		0,044
V ₅	4	1/5	4	1/5	1	0,915	0,12		0,018
Celkem						7,644			

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě kritéria slevy je nejlépe ohodnocena varianta 2 a nejhůře varianta 1 a 3. Údaje jsou uvedeny v Tab. 4.7. Matice je konzistentní, jelikož má hodnotu 0,08 a vlastní číslo matice je 5,33.

Tab. 4.8: Saatyho metice pro K₃

Varianta	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅	Geometrický průměr	Dílčí ohodnocení	Váha kritéria	Přepočítané dílčí ohodnocení
V ₁	1	7	5	1	1	2,036	0,297	0,208	0,062
V ₂	1/7	1	1/4	1/7	1/7	0,236	0,034		0,007
V ₃	1/5	4	1	1/5	1/5	0,502	0,073		0,015
V ₄	1	7	5	1	1	2,036	0,297		0,062
V ₅	1	7	5	1	1	2,036	0,297		0,062
Celkem						6,846			

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle kritéria K₃, tedy spoluúčasti jsou nejlépe ohodnoceny tři varianty č. 1, 4 a 5, jelikož mají všechny nulovou spoluúčast. Nejnižší je ohodnocena varianta 2. Údaje jsou uvedeny v Tab. 4.8. Matice je konzistentní, jelikož má hodnotu 0,03 a vlastní číslo matice je 5,14.

Tab. 4.9: Saatyho metice pro K₄

Varianta	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅	Geometrický průměr	Dílčí ohodnocení	Váha kritéria	Přepočítané dílčí ohodnocení
V ₁	1	5	7	3	9	3,936	0,51	0,079	0,04
V ₂	1/5	1	3	1/3	5	1	0,13		0,01
V ₃	1/7	1/3	1	1/5	3	0,491	0,064		0,005
V ₄	1/3	3	5	1	7	2,036	0,264		0,021
V ₅	1/9	1/5	1/3	1/7	1	0,254	0,033		0,003
Celkem						7,717			

Zdroj: Vlastní zpracování

U kritéria přehlednosti a dostupnosti informací na webových stránkách pojišťovny je nejvýše ohodnocena varianta 1 a nejhůře varianta 5, viz Tab. 4.9. Matice je konzistentní, jelikož má hodnotu 0,06 a vlastní číslo matice je 5,24.

Tab. 4.10: Saatyho matice pro K₅

Varianta	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅	Geometrický průměr	Dílčí ohodnocení	Váha kritéria	Přepočítané dílčí ohodnocení
V ₁	1	3	9	5	7	3,936	0,51	0,038	0,02
V ₂	1/3	1	7	3	5	2,036	0,264		0,01
V ₃	1/9	1/7	1	1/5	1/3	0,254	0,033		0,001
V ₄	1/5	1/3	5	1	3	1	0,13		0,005
V ₅	1/7	1/5	3	1/3	1	0,491	0,064		0,002
Celkem						7,717			

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě kritéria K₅, kterým je dostupnost poboček, je nejlépe ohodnocena varianta 1 a nejhůře varianta 3, viz Tab. 4.10. Matice je konzistentní, jelikož má hodnotu 0,06 a vlastní číslo matice je 5,24.

V Tab. 4.11 je znázorněno výsledné pořadí jednotlivých variant při aplikaci metody analytického hierarchického procesu.

Tab. 4.11: Výsledné pořadí variant u metody AHP

	V ₁	V ₂	V ₃	V ₄	V ₅
Celkové ohodnocení	0,148	0,177	0,071	0,38	0,225
Pořadí	4.	3.	5.	1.	2.

Zdroj: Vlastní zpracování

Z hlediska metody analytického hierarchického procesu je nejvýše ohodnoceným a tudíž optimálním produktem varianta 4 neboli Pojištění domácnosti DOMEX START České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group.

4.5 Optimální produkt pojištění domácnosti pro daný subjekt

Výběr optimálního produktu pojištění domácnosti byl uskutečněn na základě metod vícekritériálního rozhodování. Pro stanovení vah jednotlivých kritérií byla aplikována metoda párového srovnávání a Saatyho metoda stanovení vah. Konečné pořadí bylo provedeno na základě metod pro vícekritériální hodnocení variant, a to metodou váženého pořadí a metodou analytického hierarchického procesu. U obou těchto metod na prvním místě vyšel produkt Pojištění domácnosti DOMEX START České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group. Konečné pořadí variant a jejich ohodnocení je znázorněno v Tab. 4.13.

Tab. 4.12: Pořadí a ohodnocení jednotlivých variant

Varianta	Metoda váženého pořadí		Metoda AHP	
	Ohodnocení	Pořadí	Ohodnocení	Pořadí
V ₁	2,301	4.	0,148	4.
V ₂	2,923	3.	0,177	3.
V ₃	1,815	5.	0,071	5.
V ₄	4,701	1.	0,38	1.
V ₅	3,75	2.	0,225	2.

Zdroj: Vlastní zpracování

Produkt DOMEX START České podnikatelské pojišťovny je nabízen za hrubé roční pojistné ve výši 1 544 Kč s nulovou spoluúčastí, slevou z pojistného v součtu ve výši 21 % a s dobrou přehledností a dostupností informací na webových stránkách pojišťovny i dostupností poboček. Největší vliv na výběr optimálního produktu mělo kritérium výše ročního pojistného, které mělo u obou metod u produktu České podnikatelské pojišťovny významně lepší ohodnocení než ostatní varianty. Výhodou byla také nulová spoluúčast a poměrně vysoké procento slevy z pojistného.

Nejméně vhodnou variantou je Pojištění domácnosti ČSOB Pojišťovny, které skončilo na posledním místě u obou použitých metod.

5 Závěr

Cílem bakalářské práce byl výběr optimálního produktu pojištění domácnosti pro zvolený subjekt. Práce byla rozdělena, mimo úvodu a závěru, do tří částí.

První část obsahuje charakteristiku pojišťovnictví, pojištění a vysvětlení základních pojmů s tímto odvětvím související. Následně byla uvedena klasifikace pojištění a popis sociálního, komerčního i jiných druhů pojištění, dále bylo stručně charakterizováno životní pojištění a detailněji neživotní pojištění. Dále zde bylo specifikováno pojištění domácnosti a poté se tato část zabývala metodami vícekriteriálního rozhodování. V první řadě byly popsány metody stanovení vah kritérií a nakonec byly uvedeny dvě vybrané metody vícekriteriálního hodnocení.

Druhá část byla zaměřena na popis vybraných pojistitelů a jejich produktů. Zprvu byl uveden stručný přehled o pojistném trhu s pojištěním domácnosti v České republice a poté specifikace vybraných pojistitelů a jejich produktů. Ke komparaci byla s ohledem na zvolená kritéria vybrána Česká pojišťovna a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB, Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group a Allianz pojišťovna, a.s.

V třetí praktické části byl charakterizován vybraný subjekt, jeho kritéria a vybrané varianty pojištění domácnosti. Poté byly aplikovány jednotlivé metody pro stanovení vah kritérií, a to metoda párového srovnávání a Saatyho metoda stanovení vah a následně metody pro vícekriteriální hodnocení variant, a to metoda váženého pořadí a metoda analytického hierarchického procesu. V poslední části byly zhodnoceny výsledky a vybrán optimální produkt.

Za optimální produkt pojištění domácnosti pro vybraný subjekt bylo zvoleno Pojištění domácnosti DOMEX START České podnikatelské pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group nabízené za hrubé roční pojistné ve výši 1 544 Kč s nulovou spoluúčastí, slevou z pojistného v součtu ve výši 21 % a s dobrou přehledností a dostupností informací na webových stránkách pojišťovny i dostupností poboček. Za nejméně vhodnou variantu bylo zvoleno Pojištění domácnosti ČSOB Pojišťovny, a.s.

Seznam literatury

Odborné publikace

- [1] BROŽOVÁ, Helena, HOUŠKA, Milan, ŠUBRT, Tomáš. *Modely pro vícekritériální rozhodování*. Praha: CREDIT Praha, 2003. 178 s. ISBN 80-213-1019-7.
- [2] DAŇHEL, Jaroslav a kol. *Pojistná teorie*. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 338 s. ISBN 80-86946-00-2.
- [3] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 3. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2009. 224 s. ISBN 978-80-86929-51-4.
- [4] DUCHÁČKOVÁ, Eva a Jaroslav DAŇHEL. *Teorie pojistných trhů*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2010. 223 s. ISBN 978-80-7431-015-7.
- [5] FOTR, Jiří, Lenka ŠVECOVÁ a kol. *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*. 2. přeprac. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 474 s. ISBN 978-80-86929-59-0.
- [6] ŠUBRT, Tomáš a kol. *Ekonomicko-matematické metody*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2011. 351 s. ISBN 978-80-7380-345-2.

Zákony

- [7] Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí.
- [8] Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- [9] Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

Elektronické zdroje

- [10] ALLIANZ POJIŠŤOVNA, A. S. *Allianz pojišťovna* [online]. [12.2.2014]. Dostupné z: <http://www.allianz.cz/>.

- [11] ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Statistické údaje 1-12/2013*. ČAP [1.2.2014].
Dostupné z: <http://cap.cz/statistics.aspx>.
- [12] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. ČNB: *Počet a struktura pojišťoven* [online]. ČNB [31.1.2014]. Dostupné z:
http://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zakladni_ukazatele_fin_trhu/pojistovny/poj_ukazatele_tab01.html.
- [13] ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, A.S., VIENNA INSURANCE GROUP. *Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group* [online]. [8.2.2014].
Dostupné z: <http://www.cpp.cz/>.
- [14] ČESKÁ POJIŠŤOVNA A.S. *Česká pojišťovna a.s.* [online]. [10.2.2014]. Dostupné z:
<http://www.ceskapojistovna.cz>.
- [15] ČSOB POJIŠŤOVNA, A. S., ČLEN HOLDINGU ČSOB. *ČSOB Pojišťovna, a.s.* [online]. [10.2.2014]. Dostupné z:
http://www.csobpoj.cz/cs/Stranky/CSOB_Pojistovna.aspx.
- [16] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, A.S., VIENNA INSURANCE GROUP. *Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group* [online]. [12.2.2014]. Dostupné z:
<http://www.koop.cz>.

Seznam zkratek

a.s.	akciová společnost
aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dál
b_i	geometrický průměr hodnot i -tého řádku matice
č.	číslo
ČAP	Česká asociace pojišťoven
ČNB	Česká národní banka
ČP	Česká pojišťovna
ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
EU	Evropská unie
f_i	počet preferencí i -tého kritéria
h_i^j	dílčí ohodnocení j -té varianty vzhledem k i -tému kritériu
I_s	míra konzistence
K	kritérium
Kč	Korun českých
kol.	kolektiv
KOOP	Kooperativa
l_{\max}	největší vlastní číslo Saatyho matice
m	počet variant
max.	maximum
min.	minimum
n	počet kritérií

např.	například
p_i^j	pořadí i -té varianty vzhledem k i -tému kritériu
popř.	popřípadě
Sb.	Sbírka
s_{ij}	prvek Saatyho matice
str.	strana
Tab.	Tabulka
tj.	to jest
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný
V	varianta
v_i	váha i -tého kritéria
y_{ij}	prvek ohodnocení i -té varianty podle j -tého kritéria

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30.4.2014

Gabriela Šmerdová

jméno a příjmení studenta